

50

ÅRSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1900

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

1STE HEFTE

1900

Fiskeriinspektør Buvig : Beretninger :

1. Om vintersildefisket langs Norges sydkyst vinteren 1899—1900 (østlandsfisket).
2. Om storsildefisket 1899—1900 og vårsildefisket 1900.
3. Om vårtorskefisket i vårsilddistrikterne 1900.
4. Baade sildefisket og torskefisket vedkommende.

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB

1900.

Laurits Buvig

ÅRSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1900

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

1STE HEFTE

1900

Fiskeriinspektør Buvig: Beretninger:

1. Om vintersildefisket langs Norges sydkyst vinteren 1899—1900 (østlandsfisket).
2. Om storsildefisket 1899—1900 og vårsildefisket 1900.
3. Om vårtorskefisket i vårsilddistrikterne 1900.
4. Baade sildefisket og torskefisket vedkommende.

KRISTIANIA
W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB
1900.

1. Om vintersildefisket langs Norges sydkyst vinteren 1899—1900 (østlandsfisket).

I. Garnfisket.

a. I åben sjø (drivning).

Ved hjælp af statsbidrag drev i november, december og første halvdel af januar 2 fiskekuttere — «Ocean» og «Ellen» af Arendal — efter sild i Skagerak.

Fra førstnævnte fartøi, der også vinteren 1898—1899 var ude (jfr. «Årsberetning vedkommende Norges fiskerier for 1898», side 203—205), er for denne vinter indberettet følgende:

Den 25de oktober var alt klart til påbegyndelse af drivfisket; men på grund af uveir var det umuligt at komme nogen vei for det første.

6te november. Kl. 1 eftermiddag kunde man endelig lette og — for løi østenvind af regntyk luft — stå tilsjøs; kl. 3 gik Torungerne afsigte i n.v. t. v. — 1 mil af, og straks efter sprang vinden på s.s.v., hvorefter styredes s.o. Mellem kl. 9 og 11 om aftenen sattes.

7de november. Mellem kl. 6¹/₂ formiddag og 3 eftermiddag trakkes garnene, som straks sattes igjen.

8de november. Søndenkuling af overtrukken luft. Efter trækningen — mellem kl. 2¹/₂ og 7¹/₂ formiddag — sattes seil og styredes n.v. t. v.; kl. 12 kom Torungerne isigte i v.n.v. — 1 mil af, og kl. 1 eftermiddag nåedes Arendal med 53 mål sild, der straks afhændedes — 10 kroner kassen.

9de—13de november. Landligge — dels for storm, dels for stille.

14de november. For jevn s.v. bris styredes atter ud; kl. 3 eftermiddag, da man antog sig 7 mil sydøstenom Torungerne, sattes.

15de november. Mellem kl. 6¹/₂ og 10¹/₂ formiddag trakkes driften — 1 mål sild. Efter nogen seilads o.s.o. over sattes igjen, da påværende plads mentes at være 9 mil s.o. t. o. af Torungerne.

16de november. Mellem kl. 6¹/₂ og 10¹/₂ formiddag trakktes atter 1 mål sild, hvorefter styredes n.v. over og sattes igjen, efterat Tromlingerne kl. 3 eftermiddag var peilt i n.v. ¹/₂v. — 6 mil af e. g.

17de november. Ingen fangst, hvorfor styredes tillands.

20de november. For n.v. lig, frisk kuling tilsjøs igjen; mellem kl. 7¹/₂ og 9¹/₂ om aftenen, da Torungerne var tabt af sigte i n.v., sattes driften.

21de november. Mellem kl. 6¹/₂ og 10¹/₂ formiddag trakktes 3 mål sild, hvorefter man for tiltagende kulings skyld styrede ind og kl. 1 eftermiddag ankrede ved Torjusholmen.

22de november sattes atter driften, mellem kl. 7 og 8¹/₂ om aftenen, omtrent 2¹/₂ mil af Torungerne; stiv vestenkuling.

23de november. Mellem kl. 5 og 10 formiddag trakktes driften med 36 mål sild, hvorefter man stod ind til Arendal.

24de november. V.n.v. lig storm — landligge til og med 26de november.

27de november. For frisk vestenvind tilsjøs igjen; kl. 7 eftermiddag, da Torungerne peiltes i n.v. t. n. — 4 mil af e. g., sattes driften.

28de november. Sterk vestenkuling. Mellem kl. 3 og 10 formiddag trakktes driften med 3 mål sild, hvormed kl. 2 eftermiddag ankredes ved Torjusholmen.

29de november. S.v. lig, laber bris—stiv kuling. Mellem kl. 5 og 7 eftermiddag sattes driften igjen — 3¹/₂ mil sydøstenom Torungerne e. g.

30te november. Kl. 5¹/₂ om morgenen, da Torungerne netop såvidt såes — i n.n.v., påbegyndtes indhivningen, og kl. 10 var garnene inde med 5 mål sild. Mellem kl. 6 og 7¹/₂ om aftenen sattes igjen under stiv s.v. kuling, som kl. 9¹/₂ var vokset til storm, hvorfor man allerede da begyndte at trække igjen.

1ste december. Kl. 6 formiddag, da Homborsund fyr peiltes i n.n.v. — 3¹/₂ mil af e. g., var garnene inde med 5¹/₂ mål sild; 10 af garnene var meget ramponerede, og kursen sattes derfor for Arendal.

2den—5te december. Storm — veirfast

6te december. Nordlig, laber bris—østlig, frisk kuling. Kl. 10 om aftenen var garnene ude.

7de december. Kl. 5 om morgenen, da man havde Homborsund fyr i nord — 2 mil af e. g., påbegyndtes indhivningen, og kl. 10 var driften inde med 1¹/₂ mål sild, hvormed krydsedes ind til Grimstad.

8de december. For n.o. lig, løi bris af tyk luft bidevindseilads fra kl. 8 om morgen til kl. 5 om eftermiddag, hvorefter driften — med Lyngør fyr i nord — sattes igjen.

9de december. Mellem kl. 5 og 9 om morgenen toges driften med 6 mål sild ombord. Idet Torungerne peiltes i n. t. o., sattes seil, hvorefter krydsedes op til Torjusholmen, som nåedes kl. 3 eftermiddag.

10de—17de december. Sterk østenkuling med snetykke — landligge.

18de december. Kl. 6 eftermiddag, da Torungerne i n.n.o. — 5 mil af e. g., sattes igjen; vinden s.o. lig—østlig, tiltagende.

19de december. Mellem kl. 4 og 10^{1/2} formiddag trakkedriften med 100 sild, hvorefter for o.s.o.lig, stiv kuling styredes til Torjusholmen.

20de december—9de januar. Mestendels snestorme — landligge.

10de januar. Østlig—s.o.lig vind. Kl. 6 eftermiddag sattes endelig igjen — omtrent 2 mil s.s.o. af Torungerne.

11te januar. Mellem kl. 6 og 10 formiddag trakkedriften med omtrent 12 snes sild; Songvår fyr havdes da i nord — omtrent 2 mil af.

Hermed ophørte denne expedition.

Ialt var således fanget — udelukkende ved drivning altså — henved 120 mål, kr. 1648,00; heraf tilfaldt kutteren med redskaber $\frac{6}{15}$ eller kr. 659,20, hvoraf tilkom kutteren allene kr. 250,00, — og det resterende og mer gik i omkostninger med vedligeholdelse af redskaberne, hvis værdi ved turens slutning sattes til bare 5 à 6 hundrede kroner. — Omtrent al denne sild exporteredes saltet til Tyskland og Belgien.

Hr. Chr. Flack tilføier:

Som man af ovenstående, vil se, har det heller ikke i år gået rart med fisket, — vi begyndte måske for sent bl. a., og veiret var jo også overordentlig hårdt.

Jeg er fremdeles af den mening, at der må gode, sjødygtige dampere til, om man vil udrette noget med drivgarn ude på i de strenge høst- og vinter måneder, og kutterens fører er af samme mening. Ihvorvel et sådant apparat er forbundet med adskillige udgifter og således ikke så greit at påtage sig for enkeltmand, synes jeg, man burde gå igang der med — og da helst med større drifters efter tysk mønster, hvormed silden kunde følges hele Nordsjøen rundt, og man altså kunde holde det gående hele året næsten; men vanskeligst turde det være at få brugbart og fremforalt tilstrækkelig udholdende mandskaber hertil.

For «Ellens»s vedkommende lyder beretningen således:

Den 17de november var man klar til at påbegynde forsøgene med drivgarn efter sild med den 18,16 registertons drægtige «Ellen», et i England i 1877 bygget egefartoi, som i 1899 havde undergået en betydelig reparation både på skrog og rig, og som eies af hr. H. A. Carlsen i Arendal. Af fangstredskaber var anskaffet 45 garn, hvoraf de 35 var ganske nye, 12 favne lange og 200 masker dybe, med samt en 700 favne lang indhivningsline (kabel) af 2—3^{1/2} tommers tykkelse; den 6 mand høie besætning var tilsagt $\frac{3}{5}$ af fangsten, og havde selv at holde sig kost og brænde, resten af fangsten skulde rederiet, som bl. a. også havde at holde lys, have. — Dette fartoi er tilstået et statsbidrag på kr. 1000,00, som først vil være helt optjent, efterat en lignende expedition vinteren 1900—1901 er tilfredsstillende udført.

22de november. N.v.lig, laber bris af klar luft. Kl. 1 eftermiddag forlodes Arendal, og mellem kl. 6 og 8 om aftenen sattes driften, idet Lyngør fyr havdes n.v.t.n.—10' af e. g.

23de november. Vestlig, stiv kuling af regntyk luft. Mellem kl. 7 formiddag og kl. 2 eftermiddag trakkedes redskaberne med 2 mål sild; hermed seiledes til Arendal, da vind og sjø umuliggjorde sætning den dag.

24de—26de november. Landligge, den første dag for uveirs, de øvrige for helgens skyld.

27de november. V.n.v.lig, frisk kuling af blandet luft. Man var på sjøen — omtrent 12' af Torungerne, men gik ind igjen, da veiret så for truende ud.

28de november. Vestenstorm — landligge, garntørring.

29de november. For frisk vestenkuling stod man tilsjøs, men kl. 9 om aftenen ind igjen, da sætning ikke vovedes.

30te november. Mellem kl. 6½ og 8 om aftenen sattes — 12' sydøstenom Torungerne; v.s.v.lig, frisk bris af klar luft.

1ste december. For tiltagende kuling påbegyndtes trækningen allerede kl. 1½ formiddag, og kl. 11 var driften inde med 1⅓ mål sild; da 3 garn var tabte og de øvrige meget ramponerede, styredes derefter tilbage til Arendal.

2den—5te december. Ruskeveir — landligge og redskabsbøtning.

6te december. Nordlig, laber bris af klar luft. Da driften kl. 11 eftermiddag var sat, peiltes Torungerne i n. t. o. — 6' af e. g.

7de december. Mellem kl. 5½ og 11 formiddag trakkedes driften med 2 mål sild, hvormed kl. 3½ eftermiddag ankredes ved Homborsund.

8de december. Under n.o. kuling med snekave krydsedes fra Homborsund til Arendal, som nåedes kl. 9 eftermiddag.

9de december. N.o.lig, frisk bris af skyet luft. Kl. 4 eftermiddag påbegyndtes seilads østover — for at prøve i østre del af Skagerak; kl. 8 em. ankredes i Kjørviken (Tromøundet).

10de december. For n.o.lig, stiv kuling med snekave fortsattes til Lyngør.

11te december. Storm fra n.o. — veirfast.

12te—14de december. For n.o.lig, stiv kuling med snekave fortsattes til Hummerbakken pr. Nevlunghavn.

15de december. Ifølge meddelelse i Fredriksværn om sild udenfor Svenør sattes driften mellem kl. 5½ og 7 eftermiddag, idet Færder peiltes i n.n.o. og Torbjørnskjær i o. ½n.

16de december. Mellem kl. 5½ og 8 formiddag trakkedes driften med ⅔ mål sild, hvormed kl. 4 eftermiddag ankredes på Fredriksværns havn.

17de—18de december. Storm af n.o. med snetykke — landligge.

19de december. Mellem kl. 5½ og 7 eftermiddag, da østlig bris, sattes igjen — omtrent 20' s. t. o. af Fredriksværn.

20de december. Mellem kl. 8 formiddag, da Jomfruland fyr peiltes i n.v. ½n. — 14' af e. g. — og kl. 11½ trakkedes driften med 6 mål sild, hvorefter man for en laber s.o. bris stod sydover til kl. 3 eftermiddag, da man antog sig 20' søndenom Jomfruland og satte igjen.

21de december. Trækning påbegyndtes kl. 8 formiddag; men da der ikke var en sild på de første garn, stakkes ud igjen. Om middagen stod man 16' af Risør. Veiret som igaar.

22de december. S.o.lig, frisk bris af skyet luft. Mellem kl. 3 og 7 formiddag trakkes driften med 1 mål sild; herunder peiltes Ytre Møkkalasset fyr i nord og Torungerne i n.v. t. v. Ankomst til Arendal kl. 9 formiddag; efterat garnene var ophængte til tørring og fangsten afhændet, fik mandskabet hjemlov for julehelgen.

27de—31te december. Storm med snekave — landligge.

2den januar. For frisk bris af n.o. styredes om eftermiddagen tilsjøs, men kl. 4 vendtes igjen, da kulingen tiltog for sterkt.

3die—9de januar. Storm af øst og n.o. — landligge.

10de januar. Nordlig, løi bris af blandet luft. Mellem kl. 4^{1/2} og 5^{1/2} eftermiddag sattes driften, idet Torungerne peiltes i n.n.v. — 3' af e. g.

11te januar. Indhivningen påbegyndtes kl. 2 om morgenen, da garnene vilde koble sig, kl. 7 var garnene inde med 30 sild. Mellem kl. 7 og 8^{1/4} eftermiddag sattes igjen, idet Homborsund fyr peiltes i n.v. t. v. — 12' af e. g.

12te januar. N.o.lig, laber bris af blandet luft. Mellem kl. 7 og 11 formiddag haltes driften — hele fangsten 5 sild. Kl. 10 om aftenen ankrede på Kristianssands havn.

13de januar. Mellem kl. 8 formiddag og kl. 8 eftermiddag under seil mellem Kristianssand og Mærdø.

14de januar (søndag). «Dagen holdtes.»

15de januar. N.o.lig, stiv kuling med snekave; veirfast.

16de januar. Østlig, laber bris af skyet luft. Mellem kl. 4 og 5^{1/4} eftermiddag sattes driften ¹/₂ mil udenom Torungerne.

17de januar. Mellem kl. 3 og 7 formiddag trakkes driften — med 1 snes sild, hvormed kl. 2 eftermiddag fortoiedes på Arendals havn.

Denne «Ellen»s første expedition var forbi.

Ialt var herunder fanget 13^{1/2} mål sild, som omsattes til kr. 281,30 (silden solgtes i småt på Arendals fiskebrygge).

Etpar almindelige drivskøiter forsøgte sig i ugen 3die—9de december udenfor Svenør—Jomfruland, men resultatet var dårligt, idet hele fangsten neppe oversteg 10 mål sild.

Drivningen udenfor Kristianssand S. winter, som begyndte med december, medførte i de første 6 uger kun ringe fangst. Men natten til 10de januar fik de 30 både — mestendels fra Ytre Flekkerø, som var i virksomhed her, tilsammen 300 mål, og de 3 påfølgende nætter, da bådantallet noget øgedes, gjordes også særdeles gode forretninger. Mandag 15de januar kom der atter pene klatter ind, 1—50—30 mål pr. båd, og silden stod da helst nær under Oksø; men for kulings skyld havde kun de færreste været ude den nat. Natten til 16de drev ingen på grund af

sydveststorm; næste nat derimod, da fint veir, var hele flåden isving, men — ingen fangst. Nætterne til 18de, 19de og 20de januar var veiret atter rusket, og der fangedes kun ialt en 100 mål. Man håbede, forholdene vilde bedre sig med roligere veir igjen; men da der den følgende uge sågodtsom intet udrettedes, måtte man antage fisket for slut, hvilken formodning da senere viste sig rigtig også. — Næsten al denne sild, en 2000 mål, hvori også er medregnet det gran, man omkring midten af januar fik udenom Lindesnes—Lister, og hvoraf der — ligesom af garnsilden ellers i Skagerak — gik 500 à 600 i måltønden, isedes for England.

Det vil vist forundre en og anden, at ikke de ovenfor omhandlede statssubvenerede kuttere mer end skeet prøvede drivning fjernere fra hjemmet, og at de begge helt indstillede sine forsøg, straks efterat de første gode fangster udenfor Kristianssand var gjorte — af andre. At «Ellen» sogar var indom Kristianssand den 12te, og den 13de januar uden videre krydsede ad Arendal til uden at forsøge sig i Oksø-fisket, skjønt man lige iforveien havde havt en længere ferie, tager sig unegtelig mindre energisk ud også; så sent som dette fartøi begyndte, og så ynkelige forretninger man iforveien havde gjort, skulde dog intet været naturligere end at benytte anledningen udenom Oksø, hvorom besked ikke manglede. Imidlertid talte forberedelserne til vårsildfisket i nogen grad til undskyldning for denne forsømmelse.

b. Under land («på landsæt»).

1. Østenom Kristianiafjorden.

I november merkede man omkring Hvaler kun småsild, hvoraf bare hvalen gjorde sig tilgode.

Lørdag 2den december samt nærmest påfølgende mandag, tirsdag og onsdag fik 5—100 garnbåde (20—325 mand) hver gang 0—12, ialt en 350, mål omkring Tisler og langs Sandøernes østside; «kvalitet» 550, pris 16—15—15,50. Men ved december måneds udgang var der ikke endnu fanget mer end 500 mål garnsild, og dermed var alt gjort.

2. Vestenom Kristianiafjorden

fangedes der, såvidt vides, aldeles ikke storsild under land. Kun småsild fornattes her og der — som omkring Nevlunghavn og i Arendals omegn; omkring slutningen af januar fik man i sidstnævnte strøg op til 100 snes

blodsild om dagen pr. tomandsbåd ved hjælp af «rigle» — det under navn af «drag» eller «hekle» i «Arsberetning vedkommende Norges fiskerier for 1897» (dens side 188) omhandlede redskab, og da der samtidig lidet eller intet sild fangedes andetsteds, betaltes denne småsild med op til 10 kroner kassen.

II. Notfisket.

I slutningen af november og begyndelsen af december fangedes omkring Skjærhol fjorden, langs Sandøernes østside og omkring Herføl af ialt 15 notlag med 120 mand tilsammen 3 500 mål småfaldende sild, som på første hånd betaltes med 8—11—10 kroner pr. mål.

Af foranstående og iagttagelser forøvrigt fremgår følgende opgave

Inden	Kvantum (i mål)		garnsild notsild		værdi		
	Smålenene.	Jarlsberg og Larvik.	Bratsberg.	Nedenes.	Lister og Mandal.		
3/12	25	340,00	Tilsammen 25 mål garn- sild = kr. 450,00.	110	1 750,00		
	500	4 750,00					
10/12	350	5 200,00		125	2 000,00	50	1 000,00
	3 000	30 000,00					
31/12	500	7 500,00		175	2 700,00	200	4 500,00
	3 500	35 000,00					
11/1	500	7 500,00		225	3 300,00	1 600	30 000,00
	3 500	35 000,00					
11/2	500	7 500,00		225	3 300,00	2 000	36 000,00
	3 500	35 000,00					

Til sammenligning hidsættes følgende af de officielle svenske uge-Göteborgs och Bohus län vinteren 1899—1900:

I tidsrummet	Fra landfiske-						
	2/12	9/12	16/12	23/12	30/12	6/1	
Totalfangst (i mål) af	{	garnsild	673	683	695	695	700
		notsild	161	4 821	9 917	12 574	12 827
Saltet (tønder)	{	indmadsild	743	753	753	753	753
		tomsild	400	540	555	555	555
Udført (tøn- der) til	{	Tyskland					
		Rusland					
		Andre fremmede lande					
Til landets eget forbrug (tønder)		217	1 217	1 217	1 217	1 217	

over fangstens størrelse og dens tilgodegjørelse:

(i kroner).		Garnsild Notsild.			
Ialt.	Middelpris.	Til export.			Til hjemme- forbrug.
		Saltet.	Røget.	Fersk.	
135	2 090,00	15,48	100		35
500	4 750,00	9,50		500	
550	8 650,00	15,73	325	175	50
3 000	30 000,00	10,00		3 000	
900	15 150,00	16,83	375	400	125
3 500	35 000,00	10,00		3 500	
2 350	41 250,00	17,55	400	1 800	150
3 500	35 000,00	10,00		3 500	
2 750	47 250,00	17,18	400	2 200	150
3 500	35 000,00	10,00		3 500	

rapporter sammensatte opgave over sildefisket og sildesaltingen inden

sæsonens begyndelse — 25/11 — til og med

13/1	20/1	27/1	3/2	10/2	17/2	24/2	3/3	10/3	17/3	24/3	31/3
700	700	703	703	706		706	706
14 694	15 094	16 553	17 919	19 597		19 717	19 998	20 330	20 523	20 733	20 950
753	753	753	753	753		753	753
595	745	1 145	1 330	1 525		1 525	1 525
20	59	59	59	59		59	59
...
...
1 217	1 217	1 268	1 294	1 294	I forløbne uge intet fiske — is og storm!	1 294	1 294

2. Om sildefiskerierne efteråret 1899 og foråret 1900 i Romsdals, de bergenhussiske og Stavanger amter.

Den veritable fedsild udeblev sågodtsom fuldstændig; ialt fangedes der vel ikke over 2 000 mål — liden sild, hvoraf de 4 sjettedele for Søndre-Berghus, den 5te for Romsdals, og af resten omtrent lige meget på Nordre-Berghus og Stavanger amter.

Hvad brislingsfisket angår, opveiedes vistnok det mindre kvantum — end sedvanligt i de senere år — af de høiere priser.

Høst- (stor-) og vår-sildefiskerierne

kom heller ikke i høide med dem de nærmeste år iforveien — i kvantitativ henseende; men på grund af de umådelig høie priser indbragte de meget mer end tidligere i mands minde. Hovedgevinsten faldt på garnfiskerne, — nøterne tilfaldt kun lidet.

Udenfor Titran, i Søndre-Trondhjems amt, begyndte det. Den første storsildefangst på drivgarn udfor Titran gjordes af Henrik Pedersen af Bodøskjy i Nordland 11te—12te september, 2 mål i hver nat, derpå 20 mål 16de og 5 mål 21de september. Nætterne til 22de og 23de september fik $\frac{1}{2}$ snes farkoster 6—50, tilsammen 250 mål ved drivning 1—6 mil udenfor Titran; i begyndelsen af ugen 24de—30te september, da en 50—60 farkoster var ude, gjordes her lignende fangster, hvorhos silden formerkedes for Sulen og ved Dolma, men senere i ugen landligge. Natten til 3dje oktober fik en 150 farkoster 0—50—10 mål en 3—4 mil udenfor Titran, men hermed skulde det også være forbi — for storms skyld; i sidste halvpart af oktober og første do. af november fik man vel endda lidt, — den skrækelige ulykke natten til 14de oktober afholdt dog de allerflESTE fra yderligere forsøg ihøst. — Hele sildefangsten på denne høide, der saltedes, ansloges til en 3 000 mål à 26—36—30 kroner; i måltønden 450—500 sild.

I. Garnfisket.

For Romsdals amt.

a. Nordenom Buddybet.

Som følge af det gode sildefiske vinteren 1898—1899 var store forbedringer truffet, — og mange folk mødte i november 1899 frem i håb om en lignende job; skuffelsen var således stor, da her sågodtsom intet blev af denne gang. Efter alt at dømme var her dog gjort forretninger igjen, om ikke weiret havde været så uafslædig og ihærdigt som ihøst, — så man vil nok komme tilbage til høsten.

I ugen 19de—25de november fornammes sild på sættegarn ved Smølen nordost- og vestside samt omkring Averøen, men der kom neppe mer end 50 mål op; de samme dage såes adskillig hval på Gripfjorden. I første halvpart af december forsøgte man med drivgarn her og der, men sågodtsom ingen fangst, — det meste (6—8 mål) fik vel en båd natten til den 13de 1 mil vestenom Grip, hvor der såes hval igjen; i samme tidsrum havde man fornemmelse på sættegarn omkring Averøen. Den samlede fangst gik hermed op til 250 mål. — I ugen 17de—23de december fandt det beste sildefiske for Nordmør i vinter sted, idet der da på strækningen Kvitingerne (mellem Svartoksen og Stoplene)—Øksenvågen, ved Tusterens ytreside, omkring Grip og langs Smølen vestside fangedes ialt en 250 mål — dels på driv-, dels på sættegarn; i måltønden som betaltes med omkring kr. 27,50, gik 575—600 sild. — Senere i vinter så knapt som vel muligt; kun skulde man omkring nytårshelgen og i førstningen af februar havt svag fornemmelse på sættegarn vestenom Smølen og ved Grip, ligesom en damper natten til 27de januar skulde fået 1 mål $\frac{1}{2}$ mil vestenom Grip.

b. Søndenom Buddybet

frygtede man også alvorlig for, at sildefisket helt skulde udeblive, hvilken ulykke vilde føles så meget hårdere, som mange efter det mindre heldige bankfiske særlig havde sat håbet til hint; omtrent i hele den værste weirstid — således hele november igjennem — så man hvalen udenfor kysten, navnlig udenom Ona—Lepsø, og efter almindelige beregninger kunde her neppe være noget at udrette senere. Men sild stod der i december også, og de umådelig høje priser på den gjorde, at ikke alene nistebommerne straks kunde fyldes igjen, men også at mange inden julen allerede havde respektable loter. Da endvidere silden klods under julehelgen, som den vist ikke tager det ringeste hensyn til, tydeligere gav sig tilkjende på Søndmørhavet, og man fik beholde den her lige til mars måneds udgang, kunde mange omend ruskeveir jævnlig

var tilhinder, med god grund sige: «Når enden er god, er alting godt.» Al fangst inden 18de mars ved drivning (tildels i åter), alene i de sidste 14 dage af mars landfiske.

Straks «hundredagene» var forbi, gjordes de første forsøg med drivgarn paa Søndmørhavet, og 26de august kom $\frac{1}{2}$ snes farkoster ind med fra etpar optil 15 mål stor sild — dels indmad-, dels fedsild, der solgtes for 25 kroner målet; fiskerne havde brugt op til 20 favnes «slag». I ugen 27de august til 2den september var henvet 50 drivgarnsfarkoster ude, og den samlede fangst varierede mellem etpar stamper og 12 mål, der betaltes med optil 32 kroner. — I ugen 3dje—9de september skulde man have formerket meget sild udenfor Stat—Svinøen, en 3 mil af kysten; men veiret var rusket, så kun få skøiter var ude, og disses ugefangst indskrænkede sig til nogle stykker — etpar mål sild. — Først i ugen 10de—16de september drog en 75 farkoster ud; men formedelst sydvestkuling havde kun få havt garn i sjøen, så der hellerikke den gang kom noget nævneværdigt tillands. — I ugen 17de—23de september kun svag fornemmelse på Søndmørhavet. — Ugen 24de—30te september: Natten til 26de september fik $\frac{1}{2}$ snes farkoster 1—10—5 mål udenfor Ona; samme nat drev på Søndmørhavet — udenom Svinøen — 125 både, som fik $\frac{1}{4}$ —22—3 mål. Fremdeles adskillig istersild iblandt, prisen 26—28. Ellers i ugen ruskeveir. — Først i ugen 1ste—7de oktober fik man udenfor både Ona og Svinøen $\frac{1}{4}$ —4 mål; forøvrigt umuliggjorde atter uroligt veir forsøg. — I ugen 8de—14de oktober ingen fangst for uveirs skyld, hvori- mod man den skrækkelige nat mellem 13de og 14de tabte en hel del garn. — I ugen 15de—21de oktober mestendels uveir. Nætterne til 18de og 19de drev 10—15 både udenfor Ona—Harøen, og fangedes derved ialt en 200 mål; på Søndmørhavet drev natten til 18de 200 farkoster, som fik 0—5— $\frac{1}{2}$ mål. Priserne 25 (Harøen) —32 (Ålesund). — I ugen 22de—23de oktober bare uveir, — ligedan ugen derefter. — Ugen 5te—11te november: Nætterne til 7de, 8de og 9de fik etpar — 40 skøiter 1 mils vei udenom Ona tilsammen 400 mål, og om aftenen den 11te fik 20 farkoster udenom Ona—Harøen 8—20—17 $\frac{1}{2}$ mål; samtidig fornemmelse på drivgarnene udenom Harøen—Rundø. Natten til den 11te drev 7 Ålesunds-dampere 3 mil nordvestenom Stat og indbragte derefter 0—17—5 mål. Sildens «kvalitet» omkring 450, pris 25—30. Sjø og strøm generede sterkt hele ugen. — Ugen 12te—18de november: Den 12te fik nogle få farkoster om aftenen $\frac{1}{2}$ —20, tilsammen 50 mål 1 à $\frac{1}{2}$ mil udenfor Ona—Harøen, og sammesteds fik en 60 farkoster natten til 14de 10—28, ialt 1 000 mål; silden, som helst gik på om aftenen, stod 10—20 favne under vandkorpen. Næsten bare dampere drev samtidig etpar mil udenom Stat—Rundø, hvor fangsterne varierede mellem 0 og 35 mål. «Kvalitet» 420—460, pris 25—35. For resten af ugen landligge. — Ugen 19de—25de november forløb under bare uveir; kun drev en 30 farkoster 1 time omtrent natten til den 24de udenom Svinøen og fik 0—6—1 mål,

— det gran, man fik på landsæt under Østnes (Haramsøen), rettede kun såre lidet på forholdene, da det helst var småsild, der gik til agn. Den afhændede silds «kvalitet» omkring 450 og pris 32—36. — Ugen 26de november til 2den december: Den 28de fik 12—15 både 1—18, tilsammen 80 mål pen sild på sættegarn lige indenom Roald (Vigra), — denne sild var jaget did af hval eftermiddagen iforveien; pris optil 37. Natten til 30te fik en damper 12 mål ved Valleboen, mens en anden udenom Rundø kun trak nogle få sild; næste nat fik en damper 1 mål $\frac{1}{2}$ mil vestenom Sandsø-Skjæggene, hvor hvalen havde vist sig flere dage. Forøvrigt kun svag fornemmelse på landsæt ved Valderhaug og ved Leinøens østside.

Om aftenen den 5te december var det langvarige uveir forbi, og den følgende morgen stod omtrent 300 farkoster ud fra Ålesund — de fleste vest- og sydvestover, men de få, som styrede nordvestover, valgte rigtigst den 7de, da svag aflandsbris, kom næsten bare dampere, ialt 16, til Ålesund med $\frac{1}{3}$ —90—16 mål og til Flåvær og omegn en 25 seilere med 9—30—15 mål, — nogle få havde drevet sydvestenom Svinøen, de fleste 1—5 mil nordvestenom denne og udenom Valleboen, men heldigst var den damper, som havde sat etpar mil udenom Storholmen, — derhos havde nogle både udenom Ona fået 6—16 mål, — sildens «kvalitet» 550—450, pris 30—38—35. Natten til 8de december var der 375 drivere udenfor Ona—Svinøen, og følgende dag kom de 250 ind med 0—45 mål hver (bedst udenfor Ona—Storholmen). Af de 400 farkoster, som drev natten til 9de december, holdt de fleste til udenom Ona—Fjærtøft, og fangsten blev 0—100—9 mål (heri indbefattet det ubetydelige, som en 75 både fik udenom Svinøen om aftenen den 9de); i måltønden gik nu 380—500 sild, og prisen var dalet til 35—25—31. — Hele sildefangsten langs Ona—Stat i ugen 3dje—9de december, en 6 000 mål, saltedes — den ene halvpart i Ålesund, den anden ved Ytreværene; af disse 6 000 mål var 1 600, 2 000 og 2 250 de 3 sidste dages fangster.

Ugen 10de—16de december: Natten til den 11te drev udenom Ona—Stat 250 farkoster, de fleste udenom Ona—Storholmen, og resultatet var 0—50—8 mål, bedst $\frac{1}{2}$ à 2 mil udenfor Ona—Ulla; priserne 31 (indreværene) — 25 (ytreværene) — 28. Natten til 12te drev ialt 750 farkoster: 400 udenom Ona—Harøen $\frac{1}{2}$ —75—9 mål (bedst $\frac{1}{2}$ à 2 mil vesten- og nordvestenom Ona), 150 udenom Fjærtøft—Valleboen 0—12—5 mål og 200 udenom Valleboen—Stat 0—20— $\frac{1}{2}$ mål; «kvalitet» 500—400, pris 25—32—28. Natten til 13de december lå de fleste inde for kulings skyld. Udenom Ona—Harøen fik 150 farkoster 2—45—13 og udenom Lepsø—Svinøen 100 farkoster 0—3— $\frac{1}{2}$ mål; «kvalitet» 500—440, pris 20—27,50—23. Også natten til 14de generede kuling noget, dog var da ude 600 farkoster — de fleste på hoiden af Ona, 0—50—5 mål (bedst nordenom Ona); «kvalitet» og priser som dagen iforveien. Natten til den 15de drev omtrent 725 farkoster — 175 udenom Rundø—Stat, resten optil 2 mil vesten- og nordenom Ona samt lidt nordenom Gallerskjærene, hvilke

sidste fik 0—35—5¹/₃ mål, mens hane fik 0—50—2¹/₄; «kvalitet» 400—490, pris 22—27—25. Natten til den 16de fik udenom Ona 350 farkoster 0—18—2³/₄ og udenom Fjærtøft—Svinøen 100 farkoster ¹/₄—20—5 mål; «kvalitet» omkring 460, pris 23—27—25. — *Seien beskyldtes jævnlig for at have splittet silden.*

Ugen 17de—23de december: Natten til 18de drev udenfor Bjørnsund—Ona—Rundø 300 farkoster, 0—40—2¹/₂ mål (bedst straks udenom Gallerskjærene); pris 25—28—27. Natten til 19de fik 400 farkoster ¹/₂ à 3 mil sydvesten-, norden- og nordostenom Ona 0—3—¹/₈ og 225 farkoster 1 à 3 mil nordvestenom Stat—Rundø ¹/₄—15—2 mål, hvorhos 1 fik 20 mål i åte 3 mil udenom Svinøen; «kvalitet» 500—450, pris 23—28—26. Natten til 20de fik 325 farkoster omkring Ona (ligesom igårnat) 0—2—¹/₁₃ mål, 50 udenfor Ulla 0—2—¹/₂ og 150 udenfor Rundø—Stat 0—12—3 mål; «kvalitet» 430—510, pris 28—23—26,50. Hval og fugl såes indover mod Stat; og med 30 favnes «slag» skulde de bedste fangster her været gjorte. Nætterne til 21de og 22de fik henholdsvis 275 og 125 både udenom Erkna—Rundø—Stat 0—11—1¹/₅ og 0—22—4 mål (bedst udenom Svinøen); «kvalitet» 460—425, pris 27—31—29. Natten til 23de december drev også 50 farkoster, udenfor Svinøen—Stat, hvor meget hval såes, og fik 3—45—13 mål; pris 29—30,50.

Mellem jul og nytår foregik alt fiske 1 à 2 mil nordvestenom Svinøen, hvorfra den 28de 40 drivere indbragte ¹/₄—20—10, den 29de 80 farkoster 2—40—17¹/₂ og den 30te 50 farkoster ¹/₂—55—14 mål; «kvalitet» omkring 460, pris 28—34—32.

Ugen 31te december til 6te januar: Nytårsdag såes adskillig hval udenom Stat—Svinøen. Natten til 3dje januar drev en 300 farkoster udenom Stat—Svinøen og fik 0—40—5 mål; «kvalitet» omkring 460, pris omkring 33. Natten til 4de januar ingen drivning for kulings skyld. Natten til 5te januar var kun nogle få ude; 1 damper kom den dag ind med 30 mål. Natten til 6te januar drev 400 farkoster 1 à 3 mil udenfor Stat—Rundø, hvorefter damperne indbragte 5—90—32 og seilerne 0—12—3¹/₂ mål, hvilket for de flestes vedkommende var 2 nætters fangst; «kvalitet» 525—450, pris 30—33—32.

I ugen 7de—13de januar for det meste ruskeveir: Natten til 9de drev 25 farkoster, helst dampere, udenom Svinøen—Rundø; ingen nævneværdig fangst. Natten til 10de fik en farkost 30 mål ved drivning 3 mil nordvestenom Stat, mens de 30, som holdt til udenom Svinøen—Rundø, fik 0—40—2 mål (de fleste af disse fik ikke forsøgt engang for uveirs skyld), — samtidig fik nogle både ¹/₄—3 mål tomsild på landsæt under Nerlandsøens og Rundøens nordside; prisen for drivgarnsilden 33. Trods snekave så man fra land meget hval udenom Stat—Svinøen. Natten til 11te fik 18 dampere udenom Stat—Rundø 0—19—2²/₃ mål, og følgende nat i samme strøg 400 farkoster, hvoraf mange mistede garn, 0—21—¹/₄ mål; «kvalitet» 475, pris 32—33. Natten til 13de ingen drivere ude på grund af søndenking med snebyger.

Ugen 14de—20de januar: Sydostkuling og sjøgang hindrede sågodt som aldeles forsøg nætterne til 15de, 16de, 17de og 18de; natten til 17de fik dog en damper 40 mål 3 mil nordvestenom Svinøen, «kvalitet» 500, pris 35. Natten til 19de drev 150 farkoster udenom Rundø—Svinøen samt mellem denne og Stat og fik $\frac{1}{4}$ —50—4 mål; «kvalitet» 520—450, pris 32—35—34. Natten til 20de var også nogle ude trods hårdt veir, og en damper fik da 5 mål i Vannelvsgabets munding.

I ugen 21de—27de januar havdes sjøveir kun natten til 26de, da 15 dampere og etpar seilfarkoster udenom Svinøen fik etpar—50 mål; pris 34—35.

Ugen 28de januar til 3dje februar: Natten til 29de drev 1 à 2 mil udenom Svinøen 10 dampere, som fik 10—25—15 mål, og følgende nat fik 200 farkoster udenom Svinøen—Rundø 2—180—20 mål; «kvalitet» omkring 460, middelpriis 30,50. Natten til 31te januar fik 150 farkoster 0—120—23 $\frac{1}{3}$ mål udenom Svinøen (bedst da i åte straks udenom øen); «kvalitet» 450—520, pris 35—21—26. Natten til 1ste februar var 200 farkoster ude sammesteds: Stilla vanskeliggjorde da drivning, men alligevel fiskedes bra — takket være återne, 3—125—20 mål pr. garnbåd, hvorhos 1 lag tog 50 mål med snurpenot; pris 27—22—26. Udenom Rundø—Valleboen skulde også megen sild være tilstede, men ingen fiskere. Natten til 2den februar atter meget god drivgarnsfangst $\frac{1}{4}$ —4 mil af Svinøen: 250 farkoster 0—95—18 mål, hvoraf endel skrev sig fra åter, og lidt var taget med snurpenot igjen; «kvalitet» 460—500, pris 30—20—28,50. Natten til 3dje februar 300 farkoster, hvoriblandt en hel del små, åbne både, udenom Svinøen: 0—40—10 mål (tildels åtesild igjen), «kvalitet» 450—470, pris 27—20—24. — I ugens løb fik endvidere endel drivere en 500 mål ialt tvers af Storholmen, navnlig de to sidste nætter.

Ugen 4de—10de februar: Om aftenen den 4de fik 30 farkoster 0—150—30 mål (en hel del sild, som ikke kunde berges, reiste med vedkommende garn), mestendels i åte $\frac{1}{2}$ mil nordenom Svinøen; «kvalitet» 455, pris 21—22. Om eftermiddagen den 5te, da meget storhval og fugl udenfor Vannelvsgabet, forbød nordostkuling med snebyger udseiling. Natten til 6te fik de 20 dampere, som drev $\frac{1}{4}$ à 2 mil udenom Svinøen, 1—15—5 mål; følgende nat fuldstændig landligge for nordvestkuling med snebyger. Den 7de såes hval og fugl i Vannelvsgabet, endog indenfor Kviteneset—Basteneset, og natten til 8de fik 18 farkoster (mestendels dampere) 1 à 3 mil norvestenom Svinøen $\frac{1}{4}$ —25—6 $\frac{1}{2}$ mål, mens $\frac{1}{2}$ snes andre farkoster ret udenfor Vannelvsgabet havde fornemmelse på drivgarnene; «kvalitet» 480—500, pris 23—25—24,50. Natten til 9de var neppe over 10 farkoster ialt ude, der kom ind med tilsammen 50 mål — helst åtesild; pris 22—25—24. Natten til 10de ialt en 250 farkoster udenom Svinøen—Rundø: I åter, 2 à 3 mil af Rundø samt nær udenom Svinøen, fik da 50 farkoster 3—120—24 mål, — de andre, driverne, fik 0—15—2 $\frac{1}{3}$ mål; «kvalitet» 460—500, pris 20—26—24. Om aftenen 10de fik i åte 1

mil nordenom Svinøen 10 farkoster 20—70—30 mål, for næsten alle disse sprængtes kablerne, og diverse garn med fangst gik tilbunds; videre fik 50 drivere 0—11—2 mål den aften.

Ugen 11te til 17de februar: Nætterne til 12te og 13de intet fiske for østenkuling. Natten til 14de 500 farkoster — og natten derpå 450, som ikke nåede ind den 14de, — $\frac{1}{2}$ à 4 mil udenom Stat—Rundø 0—150—9 (ialt 4500) mål, hvoraf endel var åtesild, men silden skulde mestendels stået dybt; «kvalitet» 450—520, pris 22—27—26. Natten til 16de drev — trods sydostkuling — 100 farkoster udenom Svinøen—Rundø, men fik bare 0—5—1 mål; pris 25. Også følgende nat sydostkuling, så kun 60 drivere var ude, — men disse fik 6—40— $11\frac{2}{3}$ mål 3 à 4 mil nordvestenom Svinøen; «kvalitet» 480—520, pris 25—27—26.50. Den 17de såes meget hval udenom Stat—Rundø, og om aftenen gjorde de 16 farkoster, som var ude, overordentlig rig fangst: 5—75, tilsammen 700, mål; «kvalitet» 495 middelpriis 26. — *Indmaden var begyndt at løsne, og silden antoges at ville gyde på dybet bare.*

Ugen 18de—24de februar: Natten til 19de drev 5 dampere og 10 seilere udenfor Svinøen og fik 8—25— $11\frac{2}{3}$ mål; pris 22—27—25. Den 19de godveir, så ialt 500 farkoster gik ud om eftermiddagen, men på grund af stiv nordenkuling om natten fort måtte tage garnene igjen med 0—50— $3\frac{3}{4}$ mål (de fleste have drevet $\frac{1}{4}$ à 2 mil udenom Svinøen, men silden var også fornummet mellem Svinøen og Sandsø-Skjæggene); «kvalitet» 460—500, pris 10 (i Sandshavn, hvor kjøbermangel) — 26 (Ålesund) — 22.50. Nætterne til 21de, 22de og 23de uveir igjen, — 10 farkoster dog 4—16—10 mål natten til 21de, og nogle få dampere fik natten til 22de tilsammen 100 mål à 26 kroner. Natten til 24de februar drev 200 farkoster udenom Stat—Svinøen og fik 0—150— $8\frac{3}{4}$ mål; «kvalitet» 480—530, pris 19—15—16. Endelig drev 30 farkoster om aftenen den 24de og fik 1—30— $8\frac{1}{3}$ mål à 16—14—15 kroner.

Ugen 25de februar—3dje mars: Nætterne til 26de og 27de februar fik henholdsvis 25 og 250 drivere $\frac{1}{4}$ —2 mil udenom Svinøen 5—25—8 og 0—50— $3\frac{1}{5}$ mål (heri medregnet nogle få bådes natsætforømmelse ved grunden *Brækka* udenom Skorpen); «kvalitet» 495—548, pris 15—11—12.75. For stiv nordostkulings skyld drev natten til 28de februar kun 15 farkoster, der fik 3—30— $13\frac{1}{3}$ mål; pris 12—14—13. Natten til 1ste mars landligge. Nætterne til 2den og 3dje også ruskeveir, dog da ude en 80 farkoster, der kom tillands med 5—20, ialt 800 mål; «kvalitet» 500—550, pris 12—10—11.50.

Ugen 4de—10de mars: Den 5te kom ingen sild ind. Natten til 6te drev 10 farkoster 1 mil udenom Svinøen (kun en times tid for uveirs skyld) og fik etpar—10—5 mål à kr. 11.00. Natten til 7de atter 10 både 5—15—10 mål à kr. 10,00; fremdeles storhval udenfor Stat—Svinøen, ja også indenom Svinøen og for Statlandets nordside. Nætterne til 8de og 9de fik 12 farkoster 4—95, ialt 200 mål — fremdeles ved drivning udepå;

i måltønden, som betaltes med 14—15, da 500 sild. 9de og 10de uveir bare; imidlertid formentes silden indsigende, — den 10de fornattes den også på sættegarn ved Kvamsøens ytreside.

I hele ugen 11te—17de mars umuligt at drive på grund af uveir; efter «udsigterne» at dømme kunde meget været udrettet med roligere veir. *Sidst i ugen «gjorde silden land» på strækningen Sandsøen—Statlandet.*

Som eksempel på de med anvendelse af dampfiskefartøier opnåede resultater skal nævnes, at:

- 1) *Natten til 7de december fik 1 sådant sild for henved 3 500 kroner,*
- 2) *Natten til 31te januar fik 5 sådanne — hvert af dem — sild for omtrent 3000, de øvrige for 1 600—2 500 kroner, og*
- 3) *Den 10de februar opgaves fiskedampernes fangst i den forløbne del af omhandlede sæson til 10 à 18 tusen kroner og mandslotterne gennemgående til 400 à 600 kroner.*

Ugen 18de—24de mars: Søndag 18de mars en masse hval og fugl mellem Skorpen og Sandsøen; ligeså den 19de, da man på natsæt omkring — helst udenom Kvamsøen — fik op til 4 mål. Den 20de fik 120 både 5—40—20 mål på natsæt omkring indløbet til Sandshavn — derhos endel både god fornemmelse udenom Haugsholmen—Ristøen, omkring Klovholmerne og på Gjerdesviken; «kvalitet» 600—620, pris 8—10—9. Den 21de rig natsætfangst omkring Kleveneset og Sandshavn, helst mellem disse steder, — 140 både 4—30—18 mål, i og omkring Gurskens munding 40 både 0—40—10 og på Gjerdesviken samt omkring Klovholmerne 20 både 1—35—16 mål, — og endelig god fornemmelse udenom de mellem Sandsøen og Statlandet liggende øer; pris 9—11,25—10. Om aftenen 21de satte 200 både på strækningen Sandsøens nordvestpynt—Klovholmerne—Sandshavn, 30 på strækningen Sandshavn, 30 på strækningen Sandshavn—Voksø og 30 udenom Nubbenes—Gjerdesviken, og følgende morgen var fangsten $\frac{1}{2}$ —70—12 mål — bedst østenom Marøen—Fladøen, meget god langs den nordre del af Sandsøens østside og omkring Klovholmerne, men ellers ringe, — om eftermiddagen 22de gjorde nogle få både god fangst udenom låsene mellem Nubbenes og indløbet til Gursken, og nogen dagsætfangst gjordes også straks søndenom Sandshavn, idet her kastedes, — og endelig fik 10 både 5—12—7 $\frac{1}{2}$ mål lige udenom Storholmen pr. Haugsholmen og Ristøen; pris 10—12,50—11, endel af silden var ganske pen og vakte håb om vedvarende fiske. Den 23de trak om-

kring øerne vestenom Gurskø, mellem Flåværliden og Vannelvsgabet, 425 både, hvoraf 200 langs Sandsøens østside, 100 langs samme øs nordside og omkring Klovholmerne, 50 langs Gurskøs vestside og resten helst udenom Haugsholmen—Kvamsøen, 0—25, ialt 2 250, mål — bedst langs Sandsøens nordside og omkring de ytterste odder, dårligst langs Gurskøs vestside; «kvalitet» omkring 600, pris 11—14—13. Den 24de fik 250 både på natsæt langs Sandsøens nordside, omkring Klovholmerne og østenom Sandsøen—Voksø 0—3— $\frac{1}{2}$ mål — og omkring Kvamsøen 200 både ligeledes 0—3— $\frac{1}{4}$ mål; pris 13.

I ugen 25de—31te mars vanskeliggjorde vistnok veiret alt fiske, men man fik dog straks vished for, at sildens ærinde under kysten var udført; en 50 både fik i ugens løb ialt 150 mål — helst langs Sandsøens nordside.

For Nordre Bergenhus amt.

Sidst i august gik der rygter om, at sild var seet på Bremangerhavet, og i de første 8 dage af september fik etpar farkoster 3 á 5 mil vestenom Oldervæggen (Oddeberget) omtrent 50 mål indmadsild — af størrelse som «kjøbmandsild»; ved jevndøgn fik en damper 30 mål etpar mil udenom Kråka (Sildegabet), natten til 26de september 2 dampere omtrent 30 mål hver en 4 mil vestenom Stat — og omtrent sammesteds nogle få farkoster 3—30, tilsammen 75, mål natten til 3dje oktober. Yderligere forsøg på havet anstilledes neppe i 1899; men hvalen skulde stået nogle mil udenom strækningen Stat—Sulen.

Natten til 1ste februar fik en båd 70 sild på drivgarn ved Skorpegrunden — udenfor Vågsøen. Nætterne til 31te januar, 1ste, 2den og 3dje februar fik 3 farkoster — hver med 20 stykker 150 masker dybe garn — ved drivning 3 mil nordvestenom Ytterøerne pr. Kinn tilsammen 130 mål sild, som umiddelbart efter trækningen var rundsaltet ombord, — garnene havde været 10 a 30 favne nede i sjøen, fangsten bedst i hint vandlag; omtrent sammesteds fik en driver natten til 5te februar 18 mål. 12te februar fik en damper 50 og 25 andre farkoster 6—25—16 mål i åte 2 mil udenom Frøiskjærene, og den 14de fik en skøite ligeledes 30 mål 1 mil vestenom Sendingerne; «kvalitet» 480, pris 19,50—20,50.

Efter en 8 dages ruskeveir begyndte landfisket — som sedvanligt i «nordre distrikt» for

Bremanger.

Den 23de februar fik 1 båd 3 mål på dagsæt vestenom Brødrene — og den 24de 250 både 5—30—14 mål på natsæt omkring Brødrene og Nesje; «kvalitet» 525—560, pris omkring 10. Den 26de fik paa natsæt — udenom Nesje 200 både 0—12—2¹/₂ og udenom Stenset 50 både 0—40—10 mål; «kvalitet» 525—560, pris omkring 10. Den 27de fik 300, den 28de 330 baade vestenom Frøien, mellem Mulen og Havrøen, enkelte også vestenom Brødrene, 4—30—10 mål på natsæt; «kvalitet» 525—550, pris 9—8—8,65. Fremdeles fik på strækningen Brødrene—Gåsøen på natsæt: Den 1ste mars 330 både 0—30—7²/₃, den 2den mars 330 både 4—35—17 og den 3dje mars, da høist ubetydeligt nordenom Gåsøen, 325 både 0—35—3 mål; «kvalitet» 520—550, pris 8—10,50—8,80. Den 5te og 6te kun svag fornemmelse i Frøiskjærene; silden var gået til det sydligere strøg.

Omkring Hovden—Batalden—Kinn—Skorpen.

I henhold til de gode udsigter for Batalden satte mange om aftenen den 5te mars med det resultat, at 40 både den følgende morgen trak 8—30, ialt 725, mål søndenom Aralden; »kvalitet» 460—510, pris 9,50—11—10,50. Den 7de fik 150 både ligeledes 0—35—10 mål norden- og vestenom Batalden, den 8de 200 både 2—35—10 mål norden-, vesten- og søndenom Batalden, den 9de 300 både 4—35—13¹/₃ mål mellem Store og Lille Batalden — og den 10de kun enkelte både 0—6—¹/₂ mål ved Lille Batalden (ved Store Batalden bare sorte garn); «kvalitet» 500—550, pris 10—14—12. — Den 7de havdes svag fornemmelse omkring Sverslignerne og Kvittingerne (Kinn), hvor man håbede på fiske i ugen 11te—17de mars; men efter det uveir, denne begyndte med, viste det sig, at her aldeles intet skulde blive denne gang.

Askvold.

Den 7de og 8de mars fik de få hjemmeværende fiskere tilsammen omtrent 100 mål vårsild ved Sandøen i Bueland, og den 15de fik 20 både 6—10—7¹/₂ mål på natsæt omkring Håstenen (de mellemliggende dage ruskeveir), — hermed var fisket i dette strøg forbi; pris 10.

Nordfjord.

I februar måned såes oftere hval og fugl, men der blev intet fiske af. Først 3dje mars fik nogle både optil 1 stamp sild på natsæt under Svartebergene, og om morgenen den 6te fik 75 både 0—45—15 mål samstedts; «kvalitet» 535, pris 10. Nu skulde her blive fiske, troede man så sikkert, men til alles forbauselse trak man den 7de svarte garn, — og hermed var det slut søndenom Stat.

Langs Statlandets syd- og vestside, Drage—Årvik, havde man 1ste —9de mars fornemmelse på de torskegarnlænkerne tilkoblede prøvegarn, bedst den 9de; efterat det derpaa følgende uveir havde gjort fra sig, hørtes ikke om mere her heller.

15de mars såes hval og fugl i massevis for Statlandets nordside, og den 17de fik man optil 5 mål på 2-nætters-garn langs Eltvik-Reviehornet. 19de, 20de og 21de idetheletaget kun god fornemmelse endda — bedst for Tungevågen. Den 22de fik 100 småbåde 2—16—8 mål på natsæt langs Eltvik—Reviehornet, den 23de 125 både ligeledes $\frac{1}{2}$ —18, tilsammen 800, mål langs Kviteneset—Reviehornet—Borgundvågen, og den 24de sammesteds 100 både 0—3—1 mål. Senere her som nedenfor kun svag fornemmelse. — «Kvalitet» 600—625, pris 10—12.

For Søndre Bergenhus amt.

Udenfor Korsfjorden—Fedje.

Straks før julehelgen drev et par både en nat 1 à etpar mil udenfor Glesvær og fik da hver sin balle sild; disse både var små og åbne, og det samme var de allerfleste af de ialt henimod 250 farkoster, som til omkring midten af mars drev udenfor Glesvær—Fedje, — *alle forsøg med sættegarn blev frugtesløse*. Det var især omkring begyndelsen af januar, februar og mars man fik silden, — ellers var det kun de få tilstedeværende skøiter, som man turde holde det gående med; ikkedestomindre viste det endelige udbytte sig fuldt så godt for flere af dem, der fiskede på denne strækning, som for mange herfra omkring Røvær og Kinn deltagende. Sildens «kvalitet» mestendels 500—550, prisen varierede mellem 30 og 7.

Under næste fiske vil man forhåbentlig blive vidne til en fiskedamper på denne kant også.

Mellem Hisken og Korsfjorden.

13de, 14de og 15de februar fornemmelse omkring Brandesund.

Den 13de februar havde man en større åte udenfor Møgsterholmen; men da kun nogle kvinder kom ud med garn, som af mangel paa sten helst flød, fangedes kun 9 mål. Den 14de fik man på etpar prøvegarn ved Kvittingen 3 mål, og den 16de fik etpar både ved selve Møgsters vestside tilsammen 3 mål på natsæt. Om aftenen 19de februar fik en båd 4 mål i åte $\frac{1}{2}$ mil vesten om Møgster.

Endelig fik man omkring 10de mars nogle få stamper sild i Stolmesundet.

Smørsund—Hisken.

I slutningen af januar og i hele februar sæes hval og fugl for Bømelbåd—Gjeitung; men på prøvegarnene under land fornammes intet, — og *ingen drev*.

5te, 6te og 7de mars svag natsætfornemmelse i indløbene til Smørsund og Mølstrevåg. Den 8de fik 10 både 2—5—3 mål på natsæt ved Lodersø, — god fornemmelse også ved Ramsholmerne, i Smørsund og i Mølstrevåg; pris 12. Den 9de fik 10 både 3—12—5 mål ved Lodersø, og langs Smørsunds nordside og i Mølstrevåg trak en 100 både $\frac{1}{8}$ —8—1 mål på natsæt, — pris 10,50—12—11. Den 10de fik 15 både 1—20—8 $\frac{1}{3}$ mål omkring Lyngsø og 250 både 0—8—1 mål i Smørsund og Mølstrevåg, — om aftenen fik derhos en 3—4 skøiter 5 stamper—5 mål ved drivning mellem Bleiskjærene og Ramsholmerne; «kvalitet» omkring 550, pris omkring 12. — Den 7de og 8de mars fik nogle garnbåde optil etpar mål på natsæt langs Espeværers sydside, men den 9de og 10de nærmest sorte garn der; nogle få sild trækkes også ved Bømmelhavn.

Den 12te mars kun svag fornemmelse i Smørsund, Mølstrevåg og omkring Espevær, men i «Søererne» — helst omkring Oksø — fik 15 både 2—15—6 $\frac{2}{3}$ mål; «kvalitet» 580, pris 12. Den 13de storm og den 14de kun svag fornemmelse på overståede garn. Den 15de fik 50 både langs Smørsunds nordside 2—12—7 mål småfaldende sild, i Mølstrevåg en 75 både 0—2— $\frac{2}{3}$ mål og ved Lyngsø 1 båd 3 mål, — ellers kun enkelte sild; pris 12. Den 16de sorte garn i Smørsund, svag fornemmelse — 1 mål i Mølstrevåg; «kvalitet» 600, pris 12. Den 17de fik 50 både i Smørsund og Mølstrevåg 0—3— $\frac{1}{2}$ mål på natsæt; «kvalitet» 650, pris 12,50—13.

Ugen 18de—24de mars: Den 20de fik 40 både 0—4— $\frac{1}{2}$ mål på smågarn (natsæt) i Smørsund, Mølstrevåg og omkring Ramsholmen, —

pris 13; hermed var det slut søndenfor Espevær. I strøget Espevær—Hisken fangedes ialt en 300 mål garnsild, hvoraf omkring 1 000 i måltønden, pris 10—13; den 24de ansåes fisket forbi.

I sidste halvpart af april og i mai fangedes hist og her — navnlig i Sund — endel småsild, hvoraf noget til «skjæresild», noget til husbrug og endel til guanofabrikker.

For Stavanger amt.

Med understøttelse af Stavanger, Åkre og Haugesund fiskeriselskaber — 100 kroner fra hvert — foretog 5 mand med skøiten «Håbet» af Karmøen i december nogle forsøg efter sild på Sirafjorden; efter de gode «høsttegn» måtte man få sild:

Den 6te december afseiledes fra Akrehavn; men både denne og de følgende dage storm. Den 9de, da laber sydostkuling, sattes 2 mil vestenom Ferkingstadøerne, — fangsten 1 sild. 10de—13de landligge for kuling. Natten til 15de, da løi søndenvind, fangedes 14 sild. 15de—17de landligge. Den 18de sattes for ostsydostlig vind 2 mil vestenom Kviting sø; under indhivningen omkring midnat, da det kulede på, brast kabelen, da 6 garn med 100 sild var komne ombord, og de øvrige 12 garn mistedes. Den 19de og 20de toges nye greier ombord i de mistedes sted. Den 21de sattes 3 mil vestenom Ferkingstadøerne, fangsten derefter $\frac{1}{3}$ mål. 22de—27de landligge. Den 28de sattes, da Kviting sø fyr havdes i o. t. n., $3\frac{1}{2}$ mil af, og følgende morgen kom 100 sild ombord; hermed afsluttedes forsøgene. — Havde veiret været bedre, vilde man vist fået sild, heder det tilslut, hvorhos bemerkes, at sådanne forsøg burde udstrækkes til tiden fra og med oktober til vårsildefiskets sedvanlige begyndelse.

Hvalfangstdamperen «Talkna» forsøgte også med drivgarn i samme strøg som «Håbet» — sidst i december, i januar og i første halvdel af februar; sidst i januar og i februar var det samme tilfælde med fiskedamperen «Albatros» af Stavanger. Til en begyndelse mistede «Talkna» en 12—15 garn, og lige til begyndelsen af februar var det kun lidet at se til sild; først natten til 31te januar fangedes 10 mål etpar mil vestenom Kvitting sø — og ligesaa den følgende nat — pris 35. Den 1ste og 2den februar satte man fra «Talkna» henholdsvis 2 og 3 mil vestenom Kviting sø, med 10—18 favnes «slag»; fangsten hver nat 4 mål, «kvalitet» 500, pris 30. Den 5te februar sattes $1\frac{3}{4}$ mil vestenom Kviting sø og den 6te $\frac{3}{4}$ mil vestenom Ferkingstadøerne, men hele fangsten herved indskrænkede sig til 100 sild; samtidig fik man med snører 300 sei. Natten til 15de februar fik den ene damper 2 mål ved drivning udenfor Ferkingstadøerne.

Endelig fik etpar skoiter midt i januar ialt en 50 mål ved drivning omtrent 5 mil af Rægeffjord.

Omkring Utsire

såes jevnlig hval og fugl i januar, men først i februar kom silden under land.

Mandag 5te februar satte 12 både i dagbrækningen i østmarken og fik i løbet af en kort stund $1\frac{1}{2}$ —10—4 mål, — endel både fik også senere på dagen op til 4 mål; «kvalitet» 550, pris 25. Den 6te fik 500 både $\frac{1}{2}$ —10— $3\frac{1}{2}$ mål på natsæt — helst i østmarken; «kvalitet» 520—535, pris 20—18. Den 7de 650 både svag fornemmelse — 2 mål på natsæt, de fleste kun svag fornemmelse; den 8de nærmest svarte garn, men fremdeles gode udsigter. Den 9de fik 15 garnbåde 10—35— $21\frac{1}{3}$ mål på natsæt på Nordvikvågen og andre 80 både ligeledes 0— $2\frac{1}{2}$ mål i østmarken og Beiningsundet; «kvalitet» 510, pris 15—16. Den 10de kun svag natsætfornemmelse igjen; men i middagstiden fik endel både 1—8 mål i åte i Nordvikvågens munding.

Den 12te februar fik 30 både $\frac{1}{8}$ —4— $1\frac{1}{2}$ mål på natsæt på Nordvikvågen; «kvalitet» 490, pris 14. Den 13de sorte garn overalt, men fremdeles hval sønden og østenom øen — $\frac{3}{4}$ mil af. Den 14de fik 15 både 5—64—25 mål på natsæt på Skjeviken; «kvalitet» 530, pris 15. Den 15de og 16de kun svag fornemmelse — helst på Nordvikvågen, den 17de landligge for sydoststorm.

Den 19de og 20de februar fik henholdsvis 10 og 20 både 6—15—10 og 5—16—10 mål på natsæt på Nordvikvågen; «kvalitet» 510—540, pris 14—11,50—12,50. Senere i denne uge kun fornemmelse — dels på Nordvik, dels på Skarvenesvågen.

Endnu 1ste mars såes hval og fugl vesten- og søndenom øen, men silden havde gjort fra sig her.

Omkring Urter

fornammes silden første gang den 9de februar, da etpar både om morgenen fik nogle få sild på bundsæt.

12te og 13de februar fik etpar både op til 1 stamp sild. Den 14de fik 40 både 0—7— $1\frac{1}{4}$ og den 15de 50 både 0—25—6 mål på natsæt langs holmernes østside, — jo dybere vand, des bedre fangst; «kvalitet» 525, pris 15—17—16. Den 16de og 17de lidet eller intet for sterk sydost- og østenkulings og frosts skyld.

Den 19de februar fik 5 både 0—5—2, den 20de 10 både 1—9—5, den 21de 10 både 2—14—7, den 22de 10 både 4—16—10, den 23de 10

både 2—15—7½ og den 24de 10 både ½—12—4½ mål på natsæt omkring Urter; «kvalitet» omkring 550, pris 12—6—8.

Også i de allersidste dage af februar tydede hval og fugl på sild her; men på grund af det rige fiske omkring Veavågmundingen, Føina og Røvær var det da folketomt ved Urter.

Omkring og søndenom Kvittingsøerne

fangedes ikke sild ivinter. Hval og fugl såes sidst i januar og i første halvdel af februar udenfor kysten, og den på Kalsmegrunden fangede fisk såes at have levet høit på sild; men så langt ud tager ikke gjerne sildefiskerne endda.

Udenfor Karmøens vest-, syd- og østside.

I januar såes ofte hval og fugl — især søndenom Karmøen, så alle følte sig sikre på, at silden vilde gå under land her; men «her avledes næsten aldeles ikke sild».

29de januar fik etpar både nogle få sild ½ mil søndenom Skudenes; natten til 30te fik etpar skoiter sammesteds omtrent 100 sild hver, og om morgenen havde man svag natsætfornemmelse omkring Gjeitungerne, men 31te januar og 1ste februar aldeles svart. 2den februar fik man 40 sild på etpar prøvegarn under Beiningen, og hermed var sildefisket langs Karmøens sydside forbi.

7de og 8de februar god natsætfornemmelse udenom Ferkingstad. Den 9de fik en båd 5 mål på natsæt tæt vestenom Svortingens, og den 10de fik 60 både enkelte stykker — ½ mål omkring Åkrehavn.

12te februar meget hval og fugl for Veavågen, og om eftermiddagen fik 10 skoiter 3—20—10 mål i en åte udenom Kvittingerne; kun svag fornemmelse for de 100 både, som satte om aftenen. Den 14de fik 1 båd 5 mål på natsæt udenom Svortingens, ellers på strækningen Åkrehavn—Veavågen kun svag fornemmelse. Af de 150 både, som den 15de trak natsæt langs Åkrehavn—Kvalevåg, gjorde kun 10 nævneværdig fangst, 8—30—12 mål, vestenom Ryvingen. Den 16de fik kun 1 båd såpas som 8 mål udenfor Marøen, og den 17de fik 10 både 5—10—7 mål på natsæt udenom Kvalevåg. «Kvalitet» i ugens løb 500—540, pris 18—13,50—15.

Mandag 19de februar begyndte fisket for alvor. På natsæt fik da 150 både 5—50—10 og på dagsæt 50 både 3—20—6 mål omkring Veavågmundingen; «kvalitet» 500, pris 12—15. Sammensteds fik 300 både den 20de 1—40—10 mål, 350 både den 21de 2—50—11½, 300 både den 22de (kuling havde afholdt endel fra at sætte om aftenen) ½—30—8⅓, 300 både den 23de 1—50—12 og 300 både den 24de 3—70—18 mål på

natsæt, hvorhos man den 23de fik lidt på dagsæt igjen (50 både 0—25—3 mål); «kvalitet» 470—560, pris 12—5.

26de februar fik 150 både, fremdeles omkring Veavågmundingen, 3—40—13¹/₂ mål på natsæt og andre 30 både 0—25—3¹/₃ mål på dagsæt; «kvalitet» 510—530, pris 9—7.50—8.50. Den 27de rig natsætfangst: 300 både 3—95—27 mål; «kvalitet» 520—560, pris 7—9—8. Den 28de kun delvis trækning for storm: 250 både 5—40—10 mål på natsæt; «kvalitet» 510—540, pris 8.50—7.50—8. Den 1ste mars fik fremdeles 275 både 2—40—10 mål på natsæt; «kvalitet» 520—550, middelpriis 8. Den 2den fik 225 både 1—40, ialt 2000 mål; «kvalitet» 530—565, pris 8—9.25—8.50. Den 3dje trak 150 både 0—2, tilsammen 25, mål; fisket ansæes da forbi, — fornemmelse havde man vistnok de næste 14 dage også, men bare lige udenom notvæggene.

Omkring Føina (Fæøen),

for hvilket vær udsigterne sogar i måneder havde været lovende, fornammes silden første gang den 13de februar, da optil 100 sild på natsæt ved værets vest- og sydside. Den 15de trak 25 både natsæt ved Lamholmen — Sauøen; 1 båd fik 10 mål i 35 favnes dybde, hvorimod de andre, som havde havt sine bundsæt på grundere vand eller kagsæt, kun fornamm silden.

Mandag 19de februar fik nogle få både optil 3 mål på dagsæt. Den 20de fik 100 både 1—20—6, den 21de 175 både 0—10—2, den 22de 200 både 0—30—10, den 23de 250 både 3—45—24 og den 24de 300 både 2—40—13¹/₃ mål på natsæt — langs værets vest-, nord- og sydside; «kvalitet» 500—550, pris 12.50—7.25.

26de februar trak 200 både 1—70—17¹/₂, den 27de 300 både 5—100—25, den 28de 150 både 2—50—12 (trækningen umuliggjordes for mange af den stive nordenkuling), den 1ste mars 300 både 2—50—19 (tildels sjøstæet sild), den 2den 300 både 0—50—13¹/₃ og den 3dje 300 både 2—50—23¹/₃ mål — alt på natsæt rundt hele været; «kvalitet» omkring 540, pris 9.50—7. — Hermed var garnfisket her, som — ligesom det i Veavågmundingen og omkring Køvær samtidig — må kaldes sjelden rigt, helt forbi.

Omkring Røvær.

Den 12te februar fornammes silden på Kråkevågen. Den 13de fik 250 både 0—10—1 mål på natsæt omkring været, helst paa strækningen Bryggelandsholmerne—Garnviken; «kvalitet» 540, pris 15. Den 14de fik 450 både ligeledes 0—10—¹/₃ mål, bedst udenom Svarteskjærene—Skotle-

skjærene; «kvalitet» 540, pris 15—18—17. Den 15de trak 600 både natsæt — de 400 omkring (helst udenom) Bjørkevær, de øvrige langs selve Røværs vest- og nordside: 0—18— $2\frac{3}{4}$ mål — bedst udenom Skotleskjærene, nogle både ganske bra mellem Sileningerne og Røværsholmen også, de største drætter på bundsæt i 40 favne vand; «kvalitet» 525, pris 16—18. Den 16de: Af de omtrent 400 både, som havde sat aftenen iforveien (sydoststorm og svær kulde holdt de øvrige i havn), fik kun 100 med megen møie trukket 0—2— $1\frac{1}{2}$ mål, bedst omkring Indrevær og på Garnviken; der var sat overalt undtagen langs værets østside. Den 17de trak en 60 både 0—2— $\frac{2}{3}$ mål overstået sild, pris 14.

Mandag 19de februar fik 175 både 1—20—6 mål på natsæt og — omkring middag 40 både ialt 200 mål i åte mellem Bjørkevær og Hat; «kvalitet» 530, pris 15—13. Den 20de fik 450 både 2—25—10, den 21de 500 både 0—20— $7\frac{1}{2}$, den 22de 500 både 8—50—20, den 23de 550 både 14—45—20 og den 24de 550 både 12—50, ialt 12 000 mål, — på natsæt rundt hele været; «kvalitet» 500—550, pris 13—7,50. *Således ialt omkring Røvær denne uge 42 500 mål garnsild = kr. 390 000,00.*

Mandag 26de februar fik 125 både 4—38—16 mål på natsæt og andre 75 både 2—10—8 mål på dagsæt — bedst i Kalvesundet; «kvalitet» 525, pris 8—9,50. Den 27de fik 600 både 5—40—18, den 28de 600 både 0—10— $2\frac{2}{3}$, den 1ste mars 150 både 1—16— $3\frac{1}{3}$, den 2den 150 både 0—8— $1\frac{2}{3}$ og lørdag den 3dje 50 både $\frac{1}{2}$ —8—5 mål — alt på natsæt rundt Røvær, de sidste dage bedst langs værets vest- og nordside; «kvalitet» 525—550, pris 7—9.

I ugen 4de—10de mars kun svag fornemmelse langs værets nordside.

Omkring Karmøens nordpynt og langs fastlandet mellem Haugesund og Smørsund (Sletten).

Mandag 26de februar havde endel både meget god dagsætfor­nemmelse lige udenom Skåreholmerne. Sammesteds trak 50 både — dels på nat-, dels på dagsæt — fuld last den 27de, 10—70—30 mål à 9 kroner, hvorhos silden fornammes langs Kvalen—Bleviken; «glimrende udsigter» — en masse storhval om eftermiddagen på den speilblanke Sletten. Den 28de kunde man for storms skyld ikke trække ved Skåreholmerne, men om eftermiddagen trak nogle få både tilsammen 25 mål mellem skjærene vestenom Storøen; under fastlandet svag fornemmelse. Den 1ste mars trak 75 både 2-nætters-garn omkring, helst vestenom, Skåreholmerne med 6—30—18 mål, vel så meget ny som sjøstået sild, — pris 7 (for sjøstået) — 10—8,50; langs Kvalen—Bleviken fornemmelse. Den 2den fik 150 både på nat- og dagsæt tilsammen 2—40—16 mål omkring Skåreholmerne —Karmøens nordpynt, pris 9—9,75—9,50, — langs fastlandet kun for-

nemmelse; meget hval — især omkring Bleiskjærene. Den 3dje fik 600 både, hvoraf omkring Karmøens nordpynt—Skåreholmerne 350 og langs fastlandet 250, 0—50— $8\frac{1}{3}$ mål på natsæt, bedst omkring Skåreholmerne —Kråkeskjærene; pris 9—9,50—9,25.

Mandag 5te mars fik 125 både $\frac{1}{2}$ —40—6 mål på natsæt i Osnesgavlen og omkring Skåreholmerne og 20 både 5—30— $12\frac{1}{2}$ mål på dagsæt omkring Reiungen, — derhos god fornemmelse på Viksnæsvågen og ved Tresvik (vestenfor Viksnes), men langs fastlandet kun svag fornemmelse; middelprisen 10. Den 6te fik 300 både på strækningen Tonjerskjærene—Skåreholmerne—Osnesgavlen 0—30—8 (bedst omkring Skåreholmerne) og 50 både omkring Bleiskjærene 4—40—15 mål på natsæt, ellers 250 både svag fornemmelse; tilsammen 3 200 mål, «kvalitet» 575, pris 10—11—10,50. Den 7de kun fornemmelse såvel på strækningen Storøen—Tonjerskjærene—Gardsviken, men omkring Skåreholmerne—Reiungen fik 75 både $\frac{1}{2}$ —10—4 og omkring Bleiskjærene ligeledes 75 både 8—40—16 mål; ialt en 1 600 mål à 11—12—11,75. Den 8de fik 125 både 0—5, tilsammen 200, mål omkring Reiungen, Skåreholmerne og Storøen, — 150 både 3—40— $16\frac{2}{3}$ mål omkring Bleiskjærene, — 15 både 10—15— $13\frac{1}{3}$ mål på Kvalviken, 20 både 3—15— $7\frac{1}{2}$ mål på Joa, 100 både 0—10—4 mål på Førlandsvågen og 75 både 0—10—3 mål på Bleiviken — alt på natsæt, i jo dybere vand, des bedre, — ellers kun svag fornemmelse; ialt 3 750 mål på 600 både, «kvalitet» omkring 560, pris 11—14—12,50. Den 9de fik 50 både omkring Kvalen 1—10—4, 30 både omkring Årebrotsoaholmerne 2—14—5, 300 både i mundingerne af Tømmerviken, Førlandsvågen og Bleiviken 2—15—5, 150 både omkring Bleiskjærene 5—30—12 og 25 både straks udenom Smørsundboen 2—10—5 mål på natsæt, — derhos fik 30 både om eftermiddagen tilsammen 200 mål lige før indløbet til Tømmerviken; ialt altså en 4 000 mål, «kvalitet» 570, pris 10,50—12—11,50. Lørdag 10de mars fik endelig 150 både $\frac{1}{8}$ —8—2 mål omkring Bleiskjærene og 350 både langs Gardsviken—Smørsund 0—6, tilsammen 100 mål; «kvalitet» 575, pris omkring 12. — *Fisket på Sletten var hermed gjort.*

II. Notfisket.

Hvor der stængtes, antal stæng.	Når låsene		Den bergede notsilds		Priser (pr. mål)			
	sattes.	tømtes.	mængde i mål.	«kvalitet» (antal sild i måltønden).	høieste.	laveste.	gjennemsnitlige.	
«Søndre distrikt»	Utsire, 6	5—19 2	5—23 2	3 410	450—540	21,00	12,00	16,68
	Karmøens vestside, 29	15/2—1/3	19/2—24/3	33 750	520—690	17,00	10,00	12,62
	Føina, 23	15/2—3/3	19/2—6/3	24 010	560—620	17,75	7,75	10,01
	Røvær, 16	17/2—1/3	19/2—1/3	5 745	580—620	15,00	8,00	12,00
	Karmøens nordpynt—Smørsund, 27	27/2—19/3	27/2—19/3	10 050	560—1000	15,00	9,00	11,13
Stavanger amt: 76 965 mål = kr. 905 095,00								
Smørsund—Hisken, 24	16—23	16—24	7 800	900—1100	16,00	13,00	15,43	
	3	3						
Søndre Bergenhus amt: 7 800 mål = kr. 120 500,00.								
«Nordre distrikt»	Bremanger (Havreøen), 1	2/3	3/3	17	539	9,00	9,00	9,00
	Batalden, 4	7—8 3	10—14 3	2 508	—	14,00	13,00	13,52
	Askvold (Bueland), 1	8/3	12/3	400	—	10,00	10,00	10,00
	Statlandets nordside, 3	19—22 3	20—23 3	2 750	665	13,50	12,00	13,42
	Nordre Bergenhus amt: 5 675 mål = kr. 74 960,00.							
Gurskøens vestside, 6	20—21	21—26	8 570	670—705	15,00	15,00	15,00	
	3	3						
	20—27	21—28						
Sandsøens nord- og østside, 7	3	3	5 430	630—750	13,50	2,00	13,01	
Marøen pr. Voksø, 1	21/3	29/3	1 500	705	13,00	13,00	13,00	
Romsdals amt: 15 500 mål = kr. 218 720,00.								
Ialt: 105 940 mål = kr. 1 319 275,00.								

Altså intet notfiske før nytår! Siden dette nu 2 gange itræk totalt er mislykkets på høstparten, vil notlagene for fremtiden formentlig også tage garn med.

Det gran småsild, som i januar stængtes hist og her i Romsdals amt, gik næsten udelukkende til agn. Og af det, som toges med noter i slutningen af april og i mai og juni i Søndre Bergenhus — navnlig i Sund, — og i Stavanger amter (tilsammen antagelig en 25 000 mål) gik noget til «skjæresild», noget til husbrug, noget til hermetik- og guano-fabriker, og endel fik også friheden igjen, fordi den var for liden.

Af foranstående og opsynets iagttagelser forøvrigt fremgår følgende opgave over fangstens størrelse ved hver uges slutning og dens tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i mål).																			
	Stavanger amt.												Søndre Bergenhus amt.							
	Åensire— Kvidingsø.	Utsire.	Urter.	Karmøens vest-, syd- og østside.	Føina.	Røvær.	Karmøens nord- pynt—Smør- sund.	Smørsund— Hisken.	Hisken— Korsfjorden.	Korsfjorden— Fedje.										
27/8																				
3/9																				
10/9																				
17/9																				
24/9																				
1/10																				
8/10																				
15/10																				
22/10																				
29/10																				
5/11																				
12/11																				
19/11																				
26/11																				
3/12																				
10/12																				
17/12																				
21/12																				
31/12																	100	2 500,00		
7/1																	750	16 750,00		
14/1																	925	21 000,00		
21/1	50	1 000,00															950	21 625,00		
28/1	50	1 000,00															950	21 625,00		
4/2	50	1 000,00	35	1 150,00													2 000	50 500,00		
11/2	50	1 000,00	2 500	47 000,00			10	150,00									2 400	59 000,00		
18/2	50	1 000,00	2 360	44 295,00	400	6 400,00	375	5 625,00	25	350,00	2 150	36 150,00			50	600,00	2 400	59 000,00		
25/2	50	1 000,00	3 350	58 875,00	750	9 200,00	21 000	194 950,00	13 000	115 000,00	44 650	426 150,00			55	650,00	2 600	61 000,00		
4/3	50	1 000,00	3 410	56 895,00	750	9 200,00	38 500	337 050,00	42 500	354 500,00	60 650	559 100,00	10 500	96 500,00	55	650,00	2 800	62 600,00		
11/3	50	1 000,00	3 350	58 875,00	750	9 200,00	38 700	339 000,00	42 500	354 500,00	60 750	560 000,00	24 500	257 075,00	600	7 050,00	60	700,00	2 950	64 000,00
18/3	50	1 000,00	3 410	56 895,00	750	9 200,00	38 750	339 500,00	42 500	354 500,00	60 750	560 000,00	24 500	257 075,00	1 200	14 275,00	60	700,00	3 000	64 500,00
25/3	50	1 000,00	3 350	58 875,00	750	9 200,00	38 750	339 500,00	42 500	354 500,00	60 750	560 000,00	24 500	257 075,00	1 525	18 000,00	60	700,00	3 000	64 500,00
1/4	50	1 000,00	3 410	56 895,00	750	9 200,00	38 750	339 500,00	42 500	354 500,00	60 750	560 000,00	24 500	257 075,00	1 525	18 000,00	60	700,00	3 000	64 500,00

Altså ialt en 400 000

«I året 1899 udførtes fra Norge af:
 Saltet vårsild 311 697
 Letsaltet sild 917
 Saltet storsild 24 856
 Fersk sild 21 650 510
 Røget sild 298 155

Udførselen af saltet vårsild foregik fra strækningen Farsund-Den letsaltede sild er udført fra Stavanger.
 Exporten af storsild er væsentlig foregået fra Bergen og Ålesund. Af fersk sild er der fra strækningen Flekkefjord—Ålesund udført. Af røget sild udførtes fra: Stavanger—Bergen 123 038, Fredrikstad 123 038, og fra Bergen 123 038. Den udførte ferske og røgede sild omfatter alle slags sild, d

Garnsild
notsild.

Værdi (i kroner).

Tilsammen for søndre distrikt.	Nordre Bergenhus amt.				Tilsammen for Nordre Bergenhus.	Romsdal.		Tilsammen for Romsdals amt.	Ial									
	Bremanger.	Hovden— Batalden—Kinn —Skorpen.	Askvold.	Nordfjord.		Søndenom Buddybet.	Nordenom Buddybet.											
						50	1 250,00	50	1 250,00	50								
	25	700,00			25	700,00	200	5 750,00	200	5 750,00	225							
	50	1 500,00			50	1 500,00	215	6 200,00	215	6 200,00	265							
	50	1 500,00			50	1 500,00	225	6 500,00	225	6 500,00	275							
	50	1 500,00		30	900,00	80	2 400,00	225	6 500,00	225	6 500,00	305						
	50	1 500,00		100	2 800,00	150	4 300,00	650	18 000,00	650	18 000,00	800						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	850	24 500,00	850	24 500,00	1 075						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	850	24 500,00	850	24 500,00	1 075						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	1 150	32 500,00	1 150	32 500,00	1 375						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	1 150	32 500,00	1 150	32 500,00	1 375						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	1 150	32 500,00	1 150	32 500,00	1 375						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	2 000	56 250,00	2 000	56 250,00	2 225						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	3 300	91 250,00	3 300	91 250,00	3 525						
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	3 400	94 750,00	50	1 500,00	3 450	96 250,00	3 675				
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	3 500	98 400,00	50	1 500,00	3 550	99 900,00	3 775				
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	9 500	286 000,00	100	3 100,00	9 600	289 100,00	9 825				
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	25 750	701 600,00	250	6 850,00	26 000	708 450,00	26 225				
	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	29 000	792 200,00	500	13 600,00	29 500	805 800,00	29 725				
100	2 500,00	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	31 500	872 200,00	525	14 200,00	32 025	886 400,00	32 350			
750	16 750,00	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	35 250	993 750,00	550	14 750,00	35 800	1 008 500,00	36 775			
925	21 000,00	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	35 525	1 002 750,00	550	14 750,00	36 075	1 017 500,00	37 225			
1 000	22 625,00	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	36 200	1 025 750,00	550	14 750,00	36 750	1 040 500,00	37 975			
1 000	22 625,00	50	1 500,00		175	5 000,00	225	6 500,00	36 700	1 043 000,00	550	14 750,00	37 250	1 057 750,00	38 475			
2 085	52 650,00	50	1 500,00	130	3 250,00		175	5 000,00	355	9 750,00	600	16 000,00	57 000	1 594 125,00	59 440			
4 960	107 150,00	50	1 500,00	150	3 700,00		175	5 000,00	375	10 200,00	600	16 000,00	60 250	1 669 787,50	65 585			
2 360	44 295,00														2 360			
8 450	163 625,00	500	10 500,00	180	4 300,00		175	5 000,00	855	19 800,00	65 650	1 810 037,50	66 250	1 826 037,50	75 555			
5 260	90 995,00														5 260			
85 455	866 825,00	4 000	45 500,00	180	4 300,00		175	5 000,00	4 355	54 800,00	69 900	1 893 550,00	70 500	1 909 550,00	160 310			
28 835	388 895,00														28 835			
159 155	1 479 475,00	20 425	190 295,00	180	4 300,00		180	5 050,00	20 785	199 645,00	71 900	1 918 100,00	72 500	1 934 100,00	252 440			
52 955	623 755,00	17	153,00						17	153,00					52 972			
174 210	1 651 400,00	20 450	190 500,00	8 450	102 455,00	100	1 000,00	1 350	16 750,00	30 350	310 705,00	72 250	1 922 550,00	600	16 600,00	72 850	1 938 550,00	277 410
66 820	779 965,00	17	153,00	2 100	28 300,00	300	3 000,00			2 417	31 453,00					69 237		
174 910	1 659 625,00	20 450	190 500,00	8 450	102 455,00	250	2 500,00	1 400	17 250,00	30 550	312 705,00	72 250	1 922 550,00	600	16 000,00	72 850	1 938 550,00	278 310
71 890	840 860,00	17	153,00	2 508	33 907,00	400	4 000,00			2 925	38 060,00					74 815		
175 235	1 663 350,00	20 450	190 500,00	8 450	102 455,00	250	2 500,00	3 250	38 150,00	32 400	333 605,00	84 500	2 053 675,00	600	16 000,00	85 100	2 069 675,00	292 735
84 765	1 025 595,00	17	153,00	2 508	33 907,00	400	4 000,00	2 750	36 900,00	5 675	74 960,00	8 200	117 750,00			8 200	117 750,00	98 640
175 235	1 663 350,00	20 450	190 500,00	8 450	102 455,00	250	2 500,00	3 300	38 750,00	32 450	334 205,00	84 650	2 055 500,00	600	16 000,00	85 250	2 071 500,00	292 935
84 765	1 025 595,00	17	153,00	2 508	33 907,00	400	4 000,00	2 750	36 900,00	5 675	74 960,00	15 500	218 720,00			15 500	218 720,00	105 940

mål, hvoraf de først fangede 75 000 mål garnsild kan kaldes «storsild» resten værsild!

Det statistiske centralbureau har velvillig meddelt følgende:

hl.
»
»
kg.
»
-Florø.

und med henholdsvis 7 725 og 11 751 hl. Resten er udført fra Sarpsborg, Arendal, Stavanger, Haugesund og Trondhjem.
ført 16 393 340 kg. Resten er udført væsentlig fra Fredriksstad, Kristiania, Kristianssand og Kristiansund — fra sidstnævnte sted 3 918 750 kg.
iksstad 109 025 og Kristiania 66 092 kg.
der i de meddelte opgaver ikke sondres mellem de forskellige slags.»

Værdi (i kroner).												Af garnsilden er fanget ved drivning og i åter (antal mål).	Garnsild notsild.						
Kommune amt.		Tilsammen for Nordre Bergenhus.		Romsdal.				Tilsammen for Romsdals amt.		Ialt.	Middelpris.		Til export.			Til hjemme-forbrug.			
Askvold.	Nordfjord.			Søndenom Buddybet.	Nordenom Buddybet.	Saltet.	Roget.						Fersk.						
				50	1 250,00			50	1 250,00	50	1 250,00	25,00	50	50					
			25	700,00	200	5 750,00			200	5 750,00	225	6 450,00	28,07	225	225				
			50	1 500,00	215	6 200,00			215	6 200,00	265	7 700,00	29,06	265	265				
			50	1 500,00	225	6 500,00			225	6 500,00	275	8 000,00	29,09	275	275				
	30	900,00	80	2 400,00	225	6 500,00			225	6 500,00	305	8 900,00	29,18	305	305				
	100	2 800,00	150	4 300,00	650	18 000,00			650	18 000,00	800	22 300,00	27,88	800	800				
	175	5 000,00	225	6 500,00	850	24 500,00			850	24 500,00	1 075	31 000,00	28,84	1 075	1 075				
	175	5 000,00	225	6 500,00	850	24 500,00			850	24 500,00	1 075	31 000,00	28,84	1 075	1 075				
	175	5 000,00	225	6 500,00	1 150	32 500,00			1 150	32 500,00	1 375	39 000,00	28,36	1 375	1 375				
	175	5 000,00	225	6 500,00	1 150	32 500,00			1 150	32 500,00	1 375	39 000,00	28,36	1 375	1 375				
	175	5 000,00	225	6 500,00	2 000	56 250,00			2 000	56 250,00	2 225	62 750,00	28,20	2 225	2 225				
	175	5 000,00	225	6 500,00	3 300	91 250,00			3 300	91 250,00	3 525	97 750,00	27,73	3 525	3 525				
	175	5 000,00	225	6 500,00	3 400	94 750,00	50	1 500,00	3 450	96 250,00	3 675	102 750,00	27,96	3 675	3 675				
	175	5 000,00	225	6 500,00	3 500	98 400,00	50	1 500,00	3 550	99 900,00	3 775	106 400,00	28,19	3 775	3 775				
	175	5 000,00	225	6 500,00	9 500	286 000,00	100	3 100,00	9 600	289 100,00	9 825	295 600,00	30,09	9 825	9 400	225	200		
	175	5 000,00	225	6 500,00	25 750	701 600,00	250	6 850,00	26 000	708 450,00	26 225	714 950,00	27,26	26 225	24 600	1 225	400		
	175	5 000,00	225	6 500,00	29 000	792 200,00	500	13 600,00	29 500	805 800,00	29 725	812 300,00	27,33	29 725	27 500	1 725	500		
	175	5 000,00	225	6 500,00	31 500	872 200,00	525	14 200,00	32 025	886 400,00	32 350	895 400,00	27,08	32 350	30 000	1 750	600		
	175	5 000,00	225	6 500,00	35 250	993 750,00	550	14 750,00	35 800	1 008 500,00	36 775	1 031 750,00	28,06	36 775	34 000	2 025	750		
	175	5 000,00	225	6 500,00	35 525	1 002 750,00	550	14 750,00	36 075	1 017 500,00	37 225	1 045 000,00	28,07	37 225	34 200	2 225	800		
	175	5 000,00	225	6 500,00	36 200	1 025 750,00	550	14 750,00	36 750	1 040 500,00	37 975	1 069 625,00	28,17	37 975	34 600	2 375	800		
	175	5 000,00	225	6 500,00	36 700	1 043 000,00	550	14 750,00	37 250	1 057 750,00	38 475	1 086 875,00	28,25	38 475	35 000	2 500	975		
	175	5 000,00	355	9 750,00	56 400	1 578 125,00	600	16 000,00	57 000	1 594 125,00	59 440	1 656 525,00	27,87	59 440	48 200	10 000	1 240		
	175	5 000,00	375	10 200,00	59 650	1 653 787,50	600	16 000,00	60 250	1 669 787,50	65 585	1 787 137,50	27,25	63 225	52 500	11 000	2 035		
	175	5 000,00	855	19 800,00	65 650	1 810 037,50	600	16 000,00	66 250	1 826 037,50	75 555	2 009 462,50	26,00	69 845	58 800	14 500	2 255		
	175	5 000,00	4 355	54 800,00	69 900	1 893 550,00	600	16 000,00	70 500	1 909 550,00	160 310	2 831 175,00	17,06	74 495	135 000	15 000	10 310		
	180	5 050,00	20 785	199 645,00	71 900	1 918 100,00	600	16 000,00	72 500	1 934 100,00	28 835	388 895,00	13,49	76 695	2 750	26 000	85		
			17	153,00					72 500	1 934 100,00	252 440	3 613 220,00	14,31	76 695	220 000	16 000	16 440		
									72 500	1 938 550,00	52 972	623 900,00	11,78	77 205	4 000	250	48 000	722	
00	1 000,00	1 350	16 750,00	30 350	310 705,00	72 250	1 922 550,00	600	16 600,00	72 850	1 938 550,00	277 410	3 900 655,00	14,06	77 205	248 750	250	16 000	17 410
00	3 000,00			2 417	31 453,00					72 850	1 938 550,00	69 237	811 418,00	11,72	77 255	5 650	250	62 500	837
50	2 500,00	1 400	17 250,00	30 550	312 705,00	72 250	1 922 550,00	600	16 000,00	72 850	1 938 550,00	278 310	3 910 880,00	14,05	77 255	244 100	400	16 000	17 810
00	4 000,00			2 925	38 060,00					72 850	1 938 550,00	74 815	878 920,00	11,75	77 255	7 000	250	66 500	1 065
50	2 500,00	3 250	38 150,00	32 400	333 605,00	84 500	2 053 675,00	600	16 000,00	85 100	2 069 675,00	292 735	4 066 630,00	13,89	77 255	255 000	500	17 500	19 735
00	4 000,00	2 750	36 900,00	5 675	74 960,00	8 200	117 750,00			8 200	117 750,00	98 640	1 218 305,00	12,35	77 255	7 750	250	89 000	1 640
50	2 500,00	3 300	38 750,00	32 450	334 205,00	84 650	2 055 500,00	600	16 000,00	85 250	2 071 500,00	292 935	4 069 055,00	13,89	77 255	255 100	500	17 500	19 835
00	4 000,00	2 750	36 900,00	5 675	74 960,00	15 500	218 720,00			15 500	218 720,00	105 940	1 319 275,00	12,45	77 255	8 150	250	95 500	2 040

kaldes «storsild» resten vårsild!

rpsborg, Arendal, Stavanger, Haugesund og Trondhjem.
 tiania, Kristianssand og Kristianssund — fra sidstnævnte sted 3 918 750 kg.

lags.»

3. Vårtorskefisket 1900 i vårsilddistrikterne

var ikke af større betydning — dels fordi der ikke stort fisk var under denne kyststrækning heller, dels også fordi vårsilden lagde så stærkt beslag på alle.

I. I søndre distrikt.

Hverken omkring Utsire eller Urter nogen nævneværdig torskefangst ivinter heller.

Udenfor Jæderens rev — Tananger fangedes i mars af en 100 både med 250 mand ialt en 4 000 torsk, der sammen med hysen gik til de hermetiske fabrikker i Stavanger.

Udenfor Karmøens vest- og sydside fik man atter det meste af hele fangsten for søndre vårsilddistrikt; for sildefiskets skyld udrettedes kun lidet før mars:

Den 11te, 18de og 31te januar optil 90 fisk på garn udenfor Akrehavn; ellers intet i januar. Den 7de februar fik 4 både 130—900—400, den 8de, 9de og 10de 25 både henholdsvis 100—800—300, 100—800—300 og 50—1200—300 fisk på garn udenom Ferkingstad—Salvøen; en tredjedel af fangsten var torsk, resten sei. I samme strøg fik den 13de februar 20 garnbåde 50—500—200 og den 14de 25 både 50—800—300 fisk, hvoraf halyparten torsk. Den 27de februar fik etpar både 200 fisk hver udenfor Åkrehavn, den 1ste mars 1 garnbåd 150 torsk udenfor Hemnes, den 2den 2 både 50—120 udenfor Hemnes og 6 både 150—500—300 udenom Akrehavn, og den 3dje mars fik 6 både 60—250—120 udenfor Hemnes og andre 6 både atter 150—500—300 fisk på garn omkring Akrehavn. Den 5te mars fik en garnbåd 430 torsk udenfor Kvalevåg. Den 6te udenfor Haga—Hemnes 10 både 100—300—200 og udenfor Akrehavn 1 garnbåd 200 fisk. Den 7den udenfor Haga—Hemnes 25 både 75—200—120 på natsæt og udenfor Ferkingstad—Kvalevåg 30 både 50—560—250 fisk på 2-nætters-garn. Den 8de udenfor Haga—Hemnes 50 både 60—300—150 og udenfor Akrehavn—Kvalevåg 50 både 60—350—150. Den 9de udenfor Haga—Kvalevåg ialt 120 garnbåde 50—800—

150 og den 10de 125 både 40—450—125 fisk, bedst længst nord. 12te mars fik 10 garnbåde udenfor Akrehavn—Kvalevåg 100—300—200 fisk, den 13de landligge for storm. Den 14de fik 3 garnbåde 50—200—120 på natsæt søndenom Gjeitungerne 10 både 14—200—85 på 2-nætters garn udenfor Ferkingstad og 25 linebåde 50—150—80 fisk udenfor Kvalevåg. Den 15de fik 60 både 20—350—50 udenfor Sandve—Ferkingstad, den 16de landligge overalt. Den 17de trak 90 garnbåde på 2 à 3-nætters-redskaber udenom Sandve—Kvalevåg 100—450—250 og nogle linebåde 20—150—60 fisk. Den 20de fik udenfor Sandve—Akrehavn 125 garnbåde 20—220, tilsammen 7 000, og 25 linebåde 30—180—50 fisk. Den 21de fik 220 — dels garn-, dels linebåde — udenfor Sandve—Kvalevåg 0—240—55, den 22de 175 både 10—180—60, den 23de 220 både 20—237—60 og den 24de atter 220 både 15—150—60 fisk. Den 27de trak 150 både 15—200—50, den 28de 150 både 15—180—55, den 29de 100 både 10—130—40, den 30te 150 både 10—140—40 og den 31te mars 150 både 5—120—45 fisk; alt udenom Sandve—Kvalevåg og bedst denne uge på liner. I den før påsken faldende del af april holdt endel linebåde fremdeles ved, så der for Karmøen ialt blev optaget 200 000 vårtorsk.

Omkring Føina fandt fisket helst sted i de sidste 14 dage af mars, og her fangedes ialt en 35 000 torsk, antallet af både varierede mellem 10 og 100, livligst den 22de, 23de og 24de mars.

For Røvær fangedes neppe over 1 000 torsk; alle fremmede fiskere forlod også været med silden.

Mellem Karmøens nordpynt og Espevær (Sletten) antages optaget omtrent 5 000, *udenfor Espevær—Melingsvåg* et lignende antal, *udenfor Brandesund—Møgster* 2 000 og *udenfor Glesvær—Fedje* godt og vel 20 000 torsk; det meste også her i mars måned.

II. I nordre distrikt.

På Bremangerhavet gjordes de første forsøg efter skreien — med ryk — i slutningen af januar; men fangsten var så ubetydelig, at man trods de høje priser mer eud gjerne overlod fisken til sig selv, da silden kom. I den første uge efter sildefisket, 11te—17de mars, var veiret så ugunstigt for torskefiskerne, at kun høist lidet fisk bergedes, hvorimod en hel del redskaber tabtes; og da elementerne var komne tilro igjen, havde fisken «floitet sig», så flere allerede havde «sulet op» inden 25de mars. Der fangedes i det hele kun godt og vel tredieparten iår mod ifjor.

For distriktet nordenom Bremangerøen til og med Stat fangedes også mindre end ifjor; følgende meddelelser for Vågsvåg merkedistrikt viser fiskets gang heroppe, hvor silden sågodtsom aldeles intet afbræk gjorde:

Omkring begyndelsen af februar fornammes torsken på ytregrundene;

men først ved opsynets tiltrædelse blev der noget nævneværdigt af. Mandag 12te februar fik 45 rykbåde på Dombegrunden og ved Faldet 0—260—75, den 13de fik 20 garnbåde 20—440—90 på Dombegrunden og 40 rykbåde 0—200—45 på Bataldgrunden, den 14de 60 både, hvoraf 20 garn- og etpar linebåde, 0—280—90, den 15de landligge, den 16de fik 50 både på 2-nætters-garn og 20 rykbåde 60—300—120, og den 17de fik 40 både (delvis landligge) 20—250—75 fisk. Mandag 19de februar fik 83 både 0—320—100, mestendels på ryk, den 20de landligge — kun en damper trak 450 fisk på 9 000 liner nordvestenom Faldet, den 21de og 22de også landligge — kun fik en damper på 2-nætters-garn 100 og den anden (2 dampere deltog nemlig i fisket her) 190 på liner, den 23de 90 både 40—200—90 (det meste på 4-nætters-garn og helst ved Faldet), og den 24de fik de 2 dampere tilsammen 1800 og 6 både 60—250—145 fisk (ellers landligge for sydostkuling). Mandag 26de februar trak 85 både på 3-nætters-garn 40—350—90 fisk, de følgende 3 dage helst landligge, 2den mars fik 75 både 50—700—225 på 4-nætters-garn (bedst på Kvalheimsviken), og den 3dje fik 80 garnbåde tilsammen 15 500 fisk på natsæt — dels omkring Dombe-, Batald- og Skorpegrundene, dels — og bedst — på Kvalheimsviken, på 80—100 favne vand. Den 6te mars trak 8 garnbåde 60—600—280 på natsæt, den 7de 25 både 30—1 100—165 fisk (det meste på 2-nætters-garn), den 8de 35 både tilsammen 6 000 fisk, den 9de 20 både 40—760—190 og den 10de 50 både 40—265—135; det var sildefisket under Svartebergene den 6te, som især gjorde, at ikke flere befattede sig med torsken denne uge, — og i de næste 8 dage udrettedes intet for uveirs skyld. Den 19de og 20de mars trakkes resterne af de forlængst satte redskaber og af brugbar fisk ialt 3 800 stykker, den 21de fik 52 garnbåde 10—300—104, den 22de 56 garnbåde 6—350—103 og 1 linebåd 223, den 23de 45 garnbåde 20—350—120 og den 24de 64 både 10—250—75 fisk; fremdeles bedst på Kvalheimsviken. Den 27de mars trak 45 garnbåde 6—280—66 og etpar linebåde 40—120, den 28de 35 både 2—240—85, den 29de 4 både 40—137—90 (ruskeveir), den 30te 35 både 35—200—106 på 2-nætters-garn og den 31te 30 garnbåde 10—150—82 på natsæt på Kvalheimsviken. I begyndelsen af april var det kun hjemmefolk, som endnu roede fisket; men det lønnede sig ikke længer.

For Hovden, Batalden og Kinn fangedes henholdsvis 1 500, 4 000 og 1 000 torsk, hvoraf 500 saltedes i tønder til hjemmeforbrug; og søndenfor blev der heller ikke stort af.

Foranstående og opsynets optegnelser forøvrigt angående vartorsk-fisket i år kan gjengives i følgende tabel m. m.:

Inden	Fiskepartiet (antal torsk).						Priser for $\frac{\text{fisken (rund)}}{\text{lever rogn}}$ $\frac{\text{Øre}}{\text{Kr.}}$ pr. hektoliter						
	Lever		Dampmedicintran		Rogn								
	i hektoliter.												
	Søndre distrikt.		Nordre distrikt.			Ialt.							
Karmøen.	Ellers.	Bremanger.	Selje.	Ellers.									
$18\frac{1}{2}$	12 000		8 000		18 000		32 500		»		70 500		33—40—35 $\frac{1}{2}$
	30 5 30	25 » 23	35 15 43	25 50 90	» » »		115 70 186						
$25\frac{1}{2}$	12 000		10 000		30 000		65 000		»		117 000		33—40—36
	30 5 30	32 » 30	75 20 50	35 100 175	» » »		172 125 285						
$4\frac{1}{3}$	18 000		12 000		47 500		120 000		»		197 500		33—40—37
	40 10 50	40 » 35	115 25 90	100 150 300	» » »		295 185 475						
$11\frac{1}{3}$	80 000		20 000		97 500		175 000		»		372 500		33—45—38
	90 45 175	50 5 60	245 38 205	100 240 375	» » »		485 328 815						
$18\frac{1}{3}$	100 000		30 000		110 000		265 000		5 000		510 000		33—50—39
	100 65 215	70 10 75	280 40 230	350 255 425	15 » 15		815 370 960						
$25\frac{1}{3}$	160 000		55 000		145 000		320 000		16 000		696 000		33—52—40
	120 110 250	75 20 100	375 45 290	415 290 450	40 » 35		1025 465 1125						
$1\frac{1}{4}$	192 500		70 000		155 000		350 000		22 500		790 000		33—52—40
	160 140 280	125 20 120	385 50 290	470 330 450	50 » 40		1190 540 1180						
$12\frac{1}{4}$	200 000		75 000		165 000		360 000		25 000		825 000		33—52—40
	160 150 280	140 20 120	390 55 290	475 340 450	60 » 40		1225 565 1180						

Omtrent $\frac{1}{2}$ million af denne torsk saltedes til klipfisk, $\frac{1}{4}$ million tog de hermetiske fabrikker sig af, (for priserne over 40 øre pr. fisk havde man disse at takke), og resten gik til bytorvene eller toges af fiskerne til eget forbrug.

Den sløiede råfisks vægt varierede mellem 2,85 og 4 kg. — Leverens fedtholdighed for det meste omkring 50 pct.

A f s e i

fangedes i begge distrikter tilsammen antagelig omkring $\frac{1}{2}$ million stykker, hvoraf omtrent fjerdeparten på og omkring den etpar mil af Solsvik liggende «Børshammeren»; middelpriisen var — *takket være de hermetiske fabrikker* — mindst 20 øre stykket, — og *det ansees for givet, at seifisket herefterdags vil komme til at spille en ganske betydelig rolle såvel under som udenfor vârfiskerierne.*

4. Både sildefisket og torskefisket vedkommende.

V e i r e t.

I følgende — af vort meteorologiske institut velvillig meddelte — tabel er den midlere temperatur beregnet af 3 ganges observation om dagen og minimumtemperaturen; «høieste temperatur» var den høieste varmegrad, som forekom under de nævnte dagsobservationer, — «laveste temperatur» er aflæst på minimumthermometer.

1899—1900.	Luftens temperatur.					Vindens gennemsnitlige styrke.	Storm.	
	Midlere.	Høieste.	Datum.	Laveste.	Datum.		Antal dage.	Datum.

F æ r d e r.

Oktober . .	9.1	13.0	10.	4.2	8., 26.	2.2	1	24.
November .	7.5	11.4	5.	1.3	21.	2.2	0	
December . .	— 0.4	8.8	1.	— 7.0	18.	2.0	0	
Januar . . .	— 1.9	4.0	23.	— 8.6	6.	1.7	0	
Februar . . .	— 5.8	— 0.2	21., 22., 28.	— 12.3	19.	2.0	0	
Mars	— 0.3	5.4	15.	— 7.3	28.	1.9	0	

O k s ø.

Oktober . . .	8.8	13.6	2.	3.0	8.	2.6	2	14., 24.
November .	7.6	12.2	28.	— 0.4	23.	2.4	1	24.
December . .	0.9	8.8	1.	— 7.1	16.	3.0	0	
Januar . . .	— 0.4	6.2	23.	— 7.5	6.	2.4	0	
Februar . . .	— 4.7	2.7	22.	— 11.4	19.	2.9	4	16., 17., 18., 19.
Mars	0.0	5.4	15.	— 6.1	3.	2.2	0	

1899—1900.	Luftens temperatur.					Vindens gjennem- snitlige styrke.	Storm.	
	Midlere.	Høieste.	Datum.	Laveste.	Datum.		Antal dage.	Datum.

Skudenes.

Oktober . .	8.6	12.5	11., 12., 17.	2.5	22., 25.	2.5	3	13., 14., 24.
November .	7.9	12.3	5.	0.6	21.	2.7	5	2., 3., 5., 8., 9.
December . .	2.2	9.1	1.	— 2.8	15.	2.4	3	2., 4., 5.
Januar . . .	2.0	6.2	1.	— 2.2	16.	2.1	1	15.
Februar . . .	— 1.8	5.6	27.	— 9.4	9.	2.1	2	16., 17.
Mars	2.2	8.4	22.	— 3.9	2.	1.8	2	13., 15.

Florø.

Oktober . .	7.4	13.3	17.	0.8	8.	2.1	5	13., 14., 24., 29., 30.
November .	6.5	12.4	2., 5.	— 0.2	21.	2.5	7	3., 4., 5., 20., 24., 26., 28.
December .	1.3	8.6	30.	— 5.2	15.	1.9	2	2., 4.
Januar . . .	2.0	6.7	22.	— 4.4	6.	2.0	2	21., 23.
Februar . . .	— 2.3	4.7	25.	— 10.0	9.	1.3	1	16.
Mars	1.3	6.8	20.	— 4.4	23.	1.6	2	12., 13.

Kristianssund N.

Oktober . .	6.8	13.6	19.	0.5	6.	2.5	8	9., 14., 20., 22., 23., 24., 29., 30.
November .	5.9	14.5	5.	— 1.9	20.	2.9	13	1., 4., 6., 9., 16., 17., 18., 19., 21., 24., 26., 27., 28.
December . .	1.0	7.3	30.	— 4.6	26.	1.4	1	4.
Januar . . .	1.9	7.4	26.	— 5.4	5.	1.7	3	21., 22., 23.
Februar . . .	— 2.6	4.1	26.	— 11.0	9.	1.4	0	
Mars	1.4	6.0	10.	— 5.9	27.	2.3	7	9., 10., 11., 12., 13., 14., 30.

For nordre distrikts vedkommende kan tilføies, at af opsynstiden var halvdelen arbejdstid på sjøen igjen; den anden halvdel bestod af ruskeveirs- og helligdage.

Deltagelsen i fiskerierne.

a) Romsdalsværene

var stærkest belagte midt i december, da der 1) nordenom Buddybet tællede en 500 garnlag (heriblandt 8 fiskedampere), 35 notlag, 12 slæbedampere, 8 saltedampere og 12 salte-seilfartøier, — 2) sødenom, hvor Harø Sund og Bjørnsund var de fornemste havne, omtrent 1 250 garnlag (24 fiskedampere medregnede), 75 notlag, 18 slæbedampere, 75 saltedampere, 4 isedampere og 125 salte-seilfartøier; ialt da en 17 000 mennesker.

Efter julehelgen, da silden i månedsvis stod udenfor Søndre-Søndmør, var først Flåvær hovedstationen, senere også Sandshavn og Haugsholmen; i distriktets havne var belægget for sildefiskets skyld:

	Garnlag.	Notlag.	Logisfartøier.	Slæbedampere.	Kjøbefartøier.	Landkjøbere.	Mand.
3/1:	375	46	45	0	90	20	ialt ca. 4 000
10/1:	600	115	105	20	150	30	» » 7 500
17/1:	300	105	100	15	50	30	» » 4 000
24/1:	275	60	60	12	45	20	» » 3 000
31/1:	150	15	15	4	10	15	» » 1 250
7/2:	375	30	30	10	30	30	» » 3 500
14/2:	575	25	25	0	15	40	» » 4 500
21/2:	650	18	18	0	18	30	» » 4 750
28/2:	600	10	10	0	15	25	» » 4 250
7/3*):	50	4	4	0	7	20	» » 600
23/3:	500	50	50	12	75	50	» » 4 500

Sundhedstilstanden var idetheletaget tilfredsstillende. 4 mand omkom ved drukning — 1 i oktober, 1 i november, 1 januar og 1 i mars; andre ulykkestilfælde for Romsdal-sildefiskets skyld er mig ikke bekendte.

b) Nordre Bergenhus.

Den 10de februar var til Kalvåg ankommet 32 notbrug med 513 mand fra Nordland

*) De fleste var gået over til torskefisket, som nu slog bedre til.

Den 14de februar var tilstede:

I Selje, nordenom Vågsvåg merkedistrikt, omtrent 100 både.

I Vågsvåg distrikt 60 både med 355 mand, 1 kjøbefartøi og 8 landkjøbere.

I Bremangerpollen distrikt 41 store og 80 små både med tilsammen 282 mand.

I Kalvåg distrikt 174 fiskelag — dels sildegarn-, dels torskefiskere — med 900 mand.

I Kinn og Vevring 28 notlag og 40 garnlag — tilsammen 650 mand.

Den 21de februar var tilstede:

I Vågsvåg distrikt 90 både, 2 fiskedampere og 1 skøite med tilsammen 525 mand samt 1 kjøbefartøi, 10 landkjøbere og 5 tranbrænderier.

I Kalvåg distrikt 41 notbrug (med 39 logisfartøier) — 650 mand, 212 bådlag — 1 100 mand, 15 kjøbefartøier — 50 mand og 23 landkjøbere — 65 mand.

Den 28de februar var tilstede:

I Bremangerpollen distrikt 41 store både og 2 for transport af levende fisk bestemte skøiter.

I Kalvåg distrikt 51 notlag (med 50 logisfartøier) — 808 mand, 277 bådlag — 1 400 mand, 29 landkjøbere — 80 mand, 27 salte-seilfartøier på tilsammen 1 448 tons — 113 mand, 1 dampskib på 200 tons med 9 mand og desuden omtrent 150 sildevirkere.

Den 7de mars var tilstede:

I Vågsvåg distrikt 100 både — 571 mand, 2 notlag, 10 landkjøbere, 1 kjøbefartøi, 7 tranbrænderier og 50 sildevirkere;

I Kalvåg distrikt 51 notlag (med 50 logisfartøier) — 808 mand, 5 fiskedampere med 54 mand, 277 bådlag — 1 400 mand, 29 landkjøbere — 80 mand, 79 salte-seilfartøier på tilsammen 3 650 tons — 335 mand og 8 dampskibe på tilsammen 1 600 tons med 80 mand.

Den 14de mars var tilstede:

I Selje, nordenom Vågsvåg merkedistrikt, omtrent 150 både med 600 mand.

I Kalvåg distrikt 85 bådlag med 425 mand.

Omkring Batalden og Kinn 300 garnlag, 88 notlag og 50 saltefartøier (hvoraf 8 dampskibe og 3 lægttere).

Den 21de mars var tilstede:

I Vågsvåg distrikt 85 både med tilsammen 490 mand.

I Bremangerpollen do. 100 do. —»— 235 do.

I Kalvåg do. 75 do. —»— 365 do.

I begyndelsen af mars, da travlest, ialt en 7 500 mennesker tilstede for vårfiskets skyld.

Sidst i mars opløstes almuen fuldstændig.

Hvad sundhedstilstanden angår bemerkes, at den sterke kulde forårsagede endel sygdom, så det kom vel med, at også kommunelægen i Bremanger forrettede som fiskelæge.

Udenfor Vågsvåg gik en møringsbåd og en mand under den 16de februar; noget andet ulykkestilfælde kjender jeg ikke til.

c) Søndre vårsildedistrikt.

Omkring midten af januar ankom henved 50 fremmede drivskøiter til Utsire, og den 1ste februar fandtes her 650 garnlag, 38 notlag, 11 logisfartøier og 1 isedamper — ialt 4 000 mennesker.

Den 7de februar var tilstede:

Ved Utsire 200 drivskøiter, 500 garnbåde, 51 notlag, 18 logisfartøier, 100 seilere og 1 dampskib — ialt 5 000 mand.

Ved Røvær 180 drivskøiter, 300 garnbåde, 45 notlag, 10 seilere og 12 saltfartøier og 1 dampskib — ialt 3 500 mand.

Den 14de februar var belægget følgende:

Hvor.	Garnlag.	Notlag.	Logisfartøier.	Dampskibe.	Seilere.	Saltfartøier.
Utsire	60	40	13	1	20	. .
Urter	50	7	. .	2	17	. .
Tananger	20	. .	1	3
Kvittingsø	8
Karmsund, søndenfor Haugesund . .	17	5	2	2	7	. .
Skudenes—Ferkingstad	175	27	52	1	28	. .
Ferkingstad—Kvalevåg	150	55	43	2	10	. .
Føina	73	122	15	3	17	1
Røvær	745	188	458	7	98	10
Haugesund	20	8	. .	28	8	8
Espevær, Hisken, Brandesund, Gles- vær og Låkøen—Fedje	125	15	8	8	18	3
Tilsammen	1 443	467	592	54	223	25

Den 21de februar var tilstede:

Omkring Veavågen 350 garnlag, 65 notlag, 124 logisfartøier, 45 seilere, 7 saltedampere, 4 ise- og 5 slæbedampere — 3 500 mand.

Ved Utsire 20 garnlag, 31 notlag, 4 logisfartøier, 3 seilere og 1 dampskib — 580 mand.

Ved Føina 180 garnlag, 135 notlag, 35 logisfartøier, 15 seilere, 5 saltfartøier og 4 dampskibe — 3 500 mand.

Ved Røvær 475 garnlag, 170 notlag, 60 seilere, 42 saltfartøier og 2 isedampere — 6 000 mand.

Den 28de februar tælledes:

Ved Karmøen 400 garnlag, 85 notlag, 15 dampskibe og 16 seilere — ialt 4 000 mennesker.

Ved Røvær 625 garnlag, 175 notlag, 30 saltfartøier og 25 seilere — ialt 6 500 mennesker.

Sidst i februar arbejdede ialt omkring 25 000 mennesker med silden i dette distrikt, — torsk var der da kun lidet tale om; såvel i Haugesund by som på værene var det da såre vanskeligt om hus for mange.

I første halvpart af mars holdt man mestendels til ved fastlandet langs Sletten; senere foregik daglig hjemreise, så sidst i måneden var alt i sine almindelige folder igjen, når undtages, at et fåtal fremdeles lå igjen for torskefiske.

Straks udenfor Haugesund skede om morgenen den 28de februar en ulykke, hvorved 7 mand omkom; en båd med 10 mand fra Stavanger og omegn forsøgte at slå sig ud under en stiv nordenkuling, men under en vending var fokkeskjøderne uklare, og som følge heraf kantrede båden, af hvis besætning kun 3 mand bergedes.

Lægevæsen og sundhedstilstand.

I februar måned var såatsige alle mennesker dårlige af influenza, så fiskelægerne sikkert havde usedvanlig meget at bestille; forøvrigt må sundhedstilstanden betegnes som god denne gang også.

For vårsildafgiftsfondets regning var ansat 6 læger — 2 for Karmøen, 1 ved sygehuset i Haugesund, 1 for de øvrige vær i søndre distrikt og 2 i nordre distrikt.

Distriktslæge Dietrichson har for sit vedkommende afgivet sålydende beretning:

«Akre vårsildefiskeres sygehus inspiceredes af overlægen 17de januar og åbnedes for syge 9de februar. Jeg fortsatte med mine 2 gange ugentlige reiser til 31te mars. Der har været indlagt 16 patienter, hvis ophold varierede fra 4 til 40 dage, det samlede antal sygedage var 308, gennemsnitlig $19\frac{1}{4}$ døgn pr. syg. Sygdommenes art vil sees af hosfødede sygeliste:

Bronchit	4
Combustio	1
Difterie	2
Furunculus	1
Influenza	2
Morbilli	3
Phlegmone	1
Pleuritis	2
Ulcus ventriculi	1

(En af disse kom ind under Influenza-symptomer, fik under opholdet Morbilli, — derfor 17 istedetfor 16 sygdomme i protokollen).

Den 13de februar kom der ned til *Åkrehavn* en logisskøite «Enigheden fra Stjernerø» med en mand ombord, som havde været syg i 5 dage med hoste, hæshed og næseblødning. Tilstanden bedredes noget indtil han om aftenen, 13de februar, igjen blev meget dårlig og døde i løbet af nogle timer med symptomer af Hjerteparalyse. Ved 2 tiden om natten, da min assistent kom derud, toges serumkultur fra den afdødes

svælg til bakteriologisk undersøgelse, hvormed der påvistes typiske difteribaciller. Besætningen — 22 mand — undersøgtes og 2 af dem indlagdes på sygehuset som suspekter. Også hos disse 2 påvistes difteribaciller. Begge fik også senere karakteristisk diphteritisk belæg i svelget, der nødvendiggjorde serumindsprøjtninger. Der gaves ordre til desinfektion af fartøiet såvidt muligt med fjernelse af de syge mandskabers tøj, køjklæder etc. Fartøiet lå længere tid i Veavågen, så jeg havde anledning til at se, hvorledes det vilde forløbe med smitten. Der kom ikke flere tilfælde. Medio februar var sygehuset fuldt, hvorfor der blev telegraferet til overlægen i Bergen for at få flere senge. Disse kom først efter 1½ uge, da overlægen var fraværende på reise nordover; og da var den værste knibe af sengeplads over. Forplejningen har været forsvarlig; extrabetalingen for opvarmning af værelserne rimelig, da vi en tid havde 4 værelser i brug. Også i år måtte der anskaffes endel uldtæpper, da mange af de gamle var fillede og tyndslidte.

Nedenstående fortegnelse over de i år behandlede vårsildefiskere viser, at også i år de katarrhalske sygdomme i respirationsorganerne har været de fremherskende. Af smitsomme sygdomme foruden de på Åkre sygehus behandlede difteripatienter har jeg havt en i hjemmet behandlet nervefeberpatient, der kom hjem fra fiskeridistriktet ved Haugesund med udtalte tegn på sygdommen, der har taget et gunstigt, om end langvarigt forløb.

Angina	8 mand	
Influenza, catarrh, bronchit	54 —	1 kvinde
Conjunctivit	2 —	
Combustio	2 —	
Congelatio digiti	3 —	
Contusio et distorsio	13 —	
Cardialgi, acut gastrit	9 —	
Diarrhoë	11 —	
Colik	4 —	
Eczem	2 —	
Epistaxis	2 —	
Erysipelas	2 —	
Furunculus	8 —	
Herpes	1 —	
Lymphangit, phlegmone	21 —	1 —
Hæmaturia	2 mand,	1 død i hjemmet
Hernia	1 mand	
Hæmoptyse	1 —	
Otitis media acut.	2 —	
Panaritium	9 —	
Pleuritis	3 —	

Pneumonia	1	mand
Rheumatisme.	15	—
Tendovaginit.	3	— 1 kvinde
Ulcera	10	—
Vulnera	6	— 1 —
Tyfoidfeber	1	—

Af torskefiskere 3, 1 for catarrh, 1 acut gastrit og 1 distorsion.

Lov af 10de juni 1887 § 1 og skrivelse fra departementet til overlægen for den spedalske sygdom af 20de april 1892 taler kuns om «fri kur for den almue, der er beskjæftiget med sildens fangst og tilvirkning, sålænge den opholder sig i fiskeridistriktet» og henviser lægen til i tvilsomme tilfælde at handle efter bedste skjøn. Man har ikke længe fungeret som fiskelæge før de tvilsomme tilfælde melde sig, og, efter hvad jeg har hørt, er nok opfatningen af disse forhold meget forskjellig blandt fiskelægerne på de forskellige steder. Da jeg ikke ved, om min opfatning er rigtig og min handlemåde derefter overensstemmende med loven, skal jeg tillade mig kortelig at redegjøre for, hvorledes jeg har stillet mig ligeoverfor fiskealmuens krav. At disse er store, når det gjælder fri læge og medicin, falder af sig selv. Alleslags sygdomme vil de sætte i forbindelse med fisket, og her får da hver læge i hvert enkelt tilfælde gjøre op for sig selv, hvad der er ret og handle derefter. For mit vedkommende må jeg medgive, at jeg kanske er vel tilbøielig til at afgjøre sagen i fiskernes favør. Men etsteds må jo også grændsen være for den slags tvil; og når man da nægter behandling for vårsildefiskerierne regning, opfatter fiskerne det som et forsøg fra lægens side på at tilvende sig et uberettiget honorar. Følgen af dette kan blive, at jeg undersøger og behandler ham gratis, men lader ham betale medicinen selv. Ja selv længe efterat fiskeren er kommen hjem fra fisket, forlanger han fri behandling, sålænge opsynet ikke er slut.

Som et af de tilfælde, der indtræffe meget hyppig og oftest giver anledning til vanskelighed, vil jeg nævne tilsynet med syge fiskere, der ligge syge i hjemmet — de kan da enten være blevne syge under fisket på et af fiskeværene i mit distrikt eller de kan være bragt hjem fra fjernere fiskepladse — som Fæøen, Røvær, Espevær etc. De forlanger fiskelægen til fri behandling i hjemmet. I slige tilfælde har jeg ikke anset mig berettiget til at bebyrde vårsildefiskerierne med andre udgifter end til medikamenter; thi enten den syge ligger hjemme, på vårsildefiskeres sygehus eller kommer på mit kontor til konsultation, må det jo blive vårsildefiskerierne ligegyldigt. Reiseudgifterne dermed — skydsudlæg og det almindelige honorar for tilsyn med den syge i hjemmet, har jeg ladet den syge betale. Vil den syge nyde godt af vårsildefiskerierne får han lægge sig ind på et af dets sygehuse. I mit distrikt, hvor omtrent hele den mandlige befolkning deltager i fisket, vilde det være komplet umuligt for mig og min assistent at yde dette tilsyn, selv om vårsildefiskerierne vilde

betale skyds og kostgodtgjørelsen; de lange afstande vilde lægge hindringer iveien herfor, og det vilde ikke lade sig forene med de mange pligter, der påhviler mig som embedslæge og behandlende læge ellers i distriktet. Liden mening synes det mig også at være i, at f. eks. en syg fisker, der pådrager sig en sygdom ved et fiskevær i et andet distrikt, skal kunne reise forbi et vårsildefiskerisygehus, hvor han kan få gratis behandling, for at reise hjem, og da have krav på en fiskelæge i et andet distrikt. Størrelsen af honoraret som fiskelæge synes også bestemt at tale imod en slig vidtgående gratis behandling i hjemmet. Den istandbragte ordning, at torskefiskere mod et honorar af kr. 0,50 skal få samme rettighed som vårsildefiskerne synes ikke at være påkrævet nu — efter det ubetydelige beløb, som kommer ind — at dømme. Da jeg ikke anser mig forpligtet til at behandle disse gratis for vårsildefiskerierne, har jeg såvel ifjor som i år beregnet mig særskilt betaling herfor.

Når jeg har tilladt mig kortelig at henlede det ærede departements opmærksomhed på disse forhold, er det, fordi jeg derved håbede at kunne få en udtalelse, om departementet finder min opfatning og tolkning af lov og circulære rigtig, — en udtalelse, som vil være mig til stor støtte i min fremtidige virksomhed som fiskelæge.»

Og doktor Chr. Meidel:

«Hermed følger opgave over de under vårsildefisket dette år af mig som fiskelæge behandlede sygdomme blandt fiskerne:

Tyfus	1
Simpel feber	16
Mæslinger	1
Acut katarrh i respirationskanalen	215
Katarrhalsk og folliculær angina	10
Lungebetændelse	1
Plevrit	4
Acut diarrè	26
Panaritier, phlegmoner og furuncles	45
Fordøielsessygdomme	63
Tendovaginites (seneskedebetændelse)	23
Pyæmi	1
Influenza	130
Øiensygdomme	12
Scabies	2
Hjertefeil	4
Chroniske lungesygdomme	6
Nyresygdom	2
Lumbago	3
Søvnløshed	2

Corpus alænum oculi.	1
Chronisk rheumatisme	20
Brud af ribben.	1
Andre sygdomme { Lette stød eller slag, { mindre snitsår, { lette forvridninger, { tandpine, { simple sår. }	57

Tilsammen 650

Der indtraf et dødsfald af pyæmi.

Influenza og acute katarrher i respirationskanalen var de mest fremherskende sygdomme ved værene. Jeg slutter mig fuldt ud til den forrige fiskelæge doktor Lyngholms klager over husrum, kost og urenslighed.

Drikkevandet på Røvær er utilfredsstillende både med hensyn til mængde, udseende og smag.

Jeg vil sterkt tilråde oprettelse af priveter i nærheden af havnene, de måtte stå under opsyn for at kunne holdes i ordentlig stand.»

Af frivillige bidrag fra fiskerne til bestridelse af de med syge torskefiskeres kur og pleie forbundne udgifter indkom der i år ved opsynet ialt kr. 59,50, hvoraf kr. 55,00 fra søndre og kr. 4,50 fra nordre distrikt.

Følgende sammendrag af endel af de gennem de specielle fiskeri-opsynsbetjente indhentede opgaver fra de sildegarn-fiskere, der for torskefiskets skyld benyttede bådmerker, skulde give et begreb om udrustningen til og udbyttet for de enkelte af vår-fisket iår; det viser sig imidlertid fremdeles vanskeligt at få sandheden frem, idet så mange endnu opfatter disse opgaver bare som udforskning til fordel for ligningskommissionerne. Slitagen på farkoster, garn og liner er — som tidligere — opført med summen af halvparten af de benyttede sildegarns og tredjeparten af de benyttede torskegarns og liners angivelige værdi ved fiskets begyndelse (se under «Redskaber»):

I fisket roede fra ¹⁾ Skudenes, ²⁾ Åkrehavn—Kvalevåg, ³⁾ Kalvåg, ⁴⁾ Bremangerpollen og ⁵⁾ Vågsvåg merkedistrikter bl. a.:

Folk.		Redskaber.									
		Farkoster.			Sildegarn.		Torskegarn.		Liner (antal krog).		
		Antal og slags.	Drægtighed (hvormange mål sild kan bæres.)	Værdi (kroner) pr. farkost, ialt.	Antal pr. lag, ialt.	Værdi (kroner) pr. lag, ialt.	Antal pr. lag, ialt.	Værdi (kr.) pr. lag, ialt.	Pr. lag, ialt.	Værdi, (kroner) pr. lag, ialt.	
185	Mand pr. lag. ialt.										
1.	80	2-6, 358	1 listerskoite, 81 hardanger- både.	70 7-45, 1792	700 50-400, 14060	0-25, 1138	0-375, 14205	0-31, 1564	0-400, 20810	0-1500, 5000	0-55, 195
2.	84	2-8, 361	4 lag fra Nordlands, 1 do. fra Nordre Trondhjems, 1 do. fra Bergen, 72 do. fra Stavanger og 6 do. fra Lister og Mandal amter.	32 lister- skoiter, 11 listerbåde og 74 hardanger- både.	80-90, 2700 20-30, 275 60-450, 12150	800-1200, 34000 200-300, 2680 60-450, 12150	0-45, 1550	0-980, 29960	0-55, 1496 0-550, 15940	0-12000, 119900	0-380, 4275
3.	227	2-8, 1165	38 listerbåde, 129 hardan- gerbåde, 1 osbåd, 12 søndfjord- både, 2 tolv-årede 13 ti-årede 23 otte-årede 82 seks-årede 18 fire-årede 1 to-året 3 mørings- både.	8-100, 1366 10-50, 3870 30 10-40, 360 15-18, 33 10-17, 158 7-35, 303 5-20, 682 3-16, 135 4 18-20, 56	30-1200, 18730 50-800, 51535 400 80-600, 4810 100-120, 220 50-200, 1240 50-500, 2645 20-200, 5570 20-200, 1050 20 120-250, 570	0-50, 3859	0-1000, 44195	0-70, 3863 0-700, 37394	0-6000, 26400	0-180, 719	
4.	56	2-6, 285	41 større og 15 små både.	25-50, 1383 6-10, 115	200-700, 18400 20-80, 595	0-27, 591	0-424, 6624	0-120, 2176	0-720, 17395	0-3000, 9000	0-90, 230
5.	50	2-16, 297	2 d/s., hvert med 6 dorier, 3 hardanger- både, 14 femkjei- pinger, 1 tre-roring, 1 færing, 29 mørings- både.	13-19,s, 32,s t. 25-30, 80 18-30, 306 12 8 25-40, 920	15000-30000, 45000 200-450, 900 60-120, 1150 80 30 150-400, 8050	0-36, 1241	0-300, 9819	0-75, 2112 0-720, 14690	0-15000, 356400	0-450, 10692	

U d b y t t e t.

Expeditionens hele varighed (reiserne fra og til hjemmet incl.) højeste — laveste — gennemsnitlige antal dage pr. mand.

Hele sildefangsten (i mål) pr. lag, ialt.	Hvoraf til eget forbrug (mål).	Hele torskefangsten (stykker) pr. lag, ialt.	Hvoraf til eget forbrug (stk.)	Af andet fiske (kroner) pr. lag, ialt.	Slidt.		Agn, slags og mål pr. lag, ialt	Reiser og logis kostede (kroner) pr. mand, ialt.	Tilovers (kr.)	
					Tabt sildefangstredskaber	torskefangstredskaber			Ialt.	Pr. mand såfremt han selv eiede redskaberne

0-340, 10112	91	0-2900, 51875	2700	Sei, hyse og anden «småfisk» for 0-100, 235	7102,50	7002,00			82623,50	230,79	48-13-38,11
74694		22514			455,00	260,00					
0-450, 13554	157	50-400, 67355	275	0	14980,00	6738,00	Småsild 0-3, 25	2,35	127521,00	353,24	89-45-73,46
126960		25581			1962,00	215,00		850,00*			

* Heraf kr. 575,00 til reiseudgifter for nordlænderne.

0-200, 16398	20	0-3000, 75373	0	?	22097,50	12704,00		3,97	142628,30	122,43	52-9-34,05
155707		30541			1993,00	2199,00		4626,20*			

* Heraf kr. 200,00 til reiseudgifter for de 2 nordlandslag.

0-170, 1598	?	0-3500, 77560	0	?	3312,00	5875,00		1,56	34745,00	121,91	49-35-47,05
15561		31025			224,00	1985,00		445,00			
0-56, 813	4	0-4000, 67200	1480	?	4909,50	8461,00	Brisling 0-2 1/2 7	3,59	18982,54	63,91	47-5-40,42
7972		26645			50,00	1062,00		86,00	1065,96		

Angående notfisket kan — ifølge midt i mars

I fisket i søndre vørsildedistrikt deltog fra ¹⁾ Stavanger og Søndre-Bergenhus og ²⁾ Nordlands amter bl. a.:

ad	Folk.		Redskaber.									
	Lag.	Mand pr. lag, ialt.	Farkoster.			Stor- (kaste- og stænge-)nøter.		Orkastnøter.		Garn.		Tougværk og drægger etc. for kr. pr. lag, ialt.
			Logisfartøier. Arbeidsbåde.	Drægtighed.	tons hvor-mange mål sild kan bæres.	Værdi (kroner) pr. farkost, ialt.	Antal.	Værdi (kr.) pr. not, ialt.	Antal.	Værdi (kr.) pr. not, ialt.	Antal.	
1	13	11-17, 172	1 kutter 5 jægter 5 skøiter	37 18-50, 143 7-35, 112	3000 90-6000, 11640 500-5000, 14500	13 (105-120 fv. lange og 40-45 alen dybe - i «fældt» stand).	11 (42-80 fv. lange og 20-35 alen dybe - i «fældt» stand).	300- 1000, 6400	44	750	150- 300, 2775	
			14 notbåde 22 «letbåde» 2 garnbåde	? ?	140-700, 5350 20-70, 830 300-600, 900							
2	25	14-19, 420	22 jægter 50 not- både 75 mindre både. 7 dampskibe.	16-50, 170 40-70, 1200 ?	2000-8000, 132000 50000 4500 15000-60000, 250 000	100 (100-185 fv. lange og 50-60 alen dybe - i «fældt» stand).	25 (30 fv. lange og 36 alen dybe - i «fældt» stand).	200- 300, 6000	?		500- 1200, 20000	

desangående indhentede oplysninger meddeles:

U d b y t t e t.										
Hele sildefangsten (i mål) pr. lag, ialt.	Hvoraf		Af andet fiske (kroner) pr. lag, ialt.	Slidt Tabt redskaber for kr.	Reiser og sløbningssomkostninger (kroner) pr. lag, ialt.	Logisfartøjerne kostede (kroner) pr. lag, ialt.	«Andre fællesudgifter».	Omtrentlige nettofangst; (kroner).	Gjennemsnitlige mandslot (kroner).	
	med garn (mål).	til eget forbrug (mål).								
Sildens værdi ÷ landsloten og foran denne gående udtællinger.										
?	?	0-17,76 ^{1/2}	?	50-800,3150,00	0-120,185,00	10 pct. + 1 lot, 3 055,50	?	19960,00	58,00	7 ^{1/2}
26350,00, hvoraf 2150 ved garn.										
?			?	100-1 600,20000,00	12,5 pct., 10000,00	4 loter — 2 af redskabs- og 2 af mandsparterne. 7 450,00	?	62550,00	74,50 [*])	20 ^{**})
100000,00										

Expeditionens hele varighed (reiserne fra og til hjemmet incl.) høieste — laveste — gennemsnitlige antal uger pr. mand.

*) Fisket inden Søndre-Søndmør sidst i mars bragte mandsloten op i antagelig 100 kroner omtrent.

***) Heri medregnet opholdet ved Romsdalskysten i november, december og januar også.

For seilerne var fortjenesten under vårsildefisket gennemgaaende 300—1 400—750 kroner eller omtrent kr. 250,00 pr. mand for 6 à 8 ugers tur. Om det på så mangfoldige hænder spredte arbeide med silden efterat fiskerne har afhændet den, kan forøvrigt bemerkes: Som oftest passerer vel en to tredjeparter af den exporterendes vårsild gennem seilerne, hvis gennemsnitlige tilkommende pr. mål tør sættes til 60 øre, — de folk, som på vedkommende tilvirkningsetablissemeter — salteri eller iseri — modtager silden af seilerne (eller fiskerne) og lægger den tilrette her, koster gjerne omkring 17½ øre pr. mål, — den gennemsnitlige pakhusleie kan sættes til 20 à 25 øre pr. fiskepakket tønde eller 35 øre pr. mål, — for træ til saltet og iset sild medgår, når tomtønden, hvori kan regnes at ville blive pakket ca. 125 liter råsild, koster kr. 1,90, og tomkassen, hvori kan regnes at ville blive pakket $\frac{3}{5}$ mål eller 90 liter råsild, koster kr. 0,95, henholdsvis kr. 2,30 og kr. 1,60 omtrent pr. mål, — for salt regnes at medgå til 1 mål sild kr. 0,67, — for «verking» af 1 mål sild kan regnes en 30 øre, — for is medgår 10 à 15 øre pr. kasse eller omtrent 20 øre pr. mål, — for ising af 1 mål sild varierer lønnen omkring 20 øre, — bødkringen kommer gjerne på 30 øre tønden eller 45 øre pr. mål, — tilslåing af kasser 6 øre stykket eller 10 øre pr. mål, — omlægning af den saltede sild fra «fiskepakkede» til «udskibnings-» eller «exportpakkede» tønder koster gjerne 30—60—50 øre pr. tønde eller 55 øre pr. mål, — og endelig kan ombordbringelsen og transporten pr. dampskib til de udenlandske markeder sættes til for saltsildens vedkommende kr. 1,90 pr. tønde eller kr. 2,10 pr. mål og kr. 1,60 pr. kasse eller kr. 2,67 pr. mål for fersksildens; når der nu — i medhold af foranstående — af vårsilden i år regnes en 210 000 mål saltet og 100 000 mål iset for export, skulde altsaa forseilingen have kostet 124 000, modtagelsen på tilvirkningsetablissemeterne 54 250, pakhusleien 108 500, tomtønderne 483 000, tomkasserne 160 000, salt 140 000, «verking» 63 000, is 20 000, ising 20 000, bødkring 94 500, tilslåing af kasser 10 000, ompakning 115 500 og fragten udenlands 708 000 kroner, — tilsammen kr. 2 100 750,00 eller kr. 6,78 pr. mål. Heraf vil også forståes, at, når en 52 000 af de omtrent 200 000 fra Haugesunds tolddistrikt i januar—april i år udførte hektoliter vårsild var tilvirket og exporteret af udlændinger, mange ønsker en forandring i indskrænkende retning i denne deltagelse i vor fiskeribedrift.

Straks efter vårsildefiskets afslutning betaltes herhjemme for fiskepakket vare 11—13 kroner pr. tønde. Senere ivåres og isommer erholdtes i Østersjø-havne ca. 20 mark *cif* for almindelig udskibningspakket sild; omsætningen var idetheletaget mindre livlig. For skotskpakket vårsild opnåedes i begyndelsen af april for mindre partier 24 mark *cif*. I slutningen af august erholdtes for skotskpakket vare 25—26 mark *cif* pr. tønde, hvori 600 à 700—700 à 800 stykker; senere aftog efterspørgselen som følge af fisket under Shetland. For den isede vårsild varierede

priserne ude efter omstændighederne mellem 28 og 6 — med antagelig 12 à 15 shillings pr. kasse som middelpriis.

Idetheletaget var fisket lønnende for alle parter.

Opsynet.

Den af det offentlige for storsildefisket truffne, specielle anordning var hverken bedre eller værre end årene iforveien: Ved hjælp af det for fisket leiede hvalfangstdampskib og et par roende assistenter bragte undertegnede almenheden besked pr. telegraf om fiskets gang og bistod så meget som muligt almuen med orden ved værene og med bilæggelse af forviklinger forøvrigt.

Endelig benyttede notlagene i overordentlig vid udstrækning opsynet som mellemed mellem sig og landeiere ved erlæggelse af landslot.

Jeg undlader ikke at bemærke, at «notfiskernes» offentlig fremførte beskyldning mod opsynet for begunstigelse af garnfiskerne på notfiskernes bekostning er ligeså ubevislig som ubevist.

Som fiskedommer i søndre distrikt fungerede overretssagfører Hærem af Haugesund, der om sin virksomhed har afgivet følgende rapport:

«Herved har jeg den ære at afgive nedenstående indberetning angående min funktion som ekstraordinær dommer ved indeværende års vårsildfiske:

Jeg tiltrådte som fiskedommer den 1ste februar og fungerede, indtil opsynet hævdedes, den 31te marts sidstleden.

Efter fiskedommerprotokollens udvisende inkamineredes i denne tid 11 civile retssager, af hvilke:

- No. 1 -- tvist om ret til deltagelse i kastelag — efterat være behandlet i 5 sessioner gik over til behandling af den ordinære dommer;
- » 2 — tvist om arbejdsløn — pådømtes i 1ste session;
- » 3 — tvist mellem garnejer og notebas — pådømtes efterat være behandlet i 3 retsmøder, domssessionen incl.;
- » 4 — tvist om ansvar for en sunket føreskude — efterat være behandlet i 4 sessioner gik over til behandling af den ordinære dommer;
- » 5 — tvist mellem drivgarnsfiskere og deres reder — efterat være behandlet i 5 sessioner gik over til behandling af den ordinære dommer;

- No. 6 — tvist mellem garnfisker og notebas — forligtes under forligs mæglingen;
- » 7 — tvist om hyre — pådømtes efterat være behandlet i 4 retsmøder, domssessionen incl.;
- » 8 — tvist om landslod — forligtes under forligsmæglingen;
- » 9 — tvist om ansvar for påseilet garnsætning — pådømtes efterat være behandlet i 2 retsmøder, domssessionen incl.;
- » 10 — tvist om kastelags ophævelse — efterat være behandlet i 2 sessioner gik over til behandling af den ordinære dommer, og
- » 11 — tvist om hyre og arbejdspenge — efterat være behandlet i 2 sessioner gik over til den ordinære dommer.

Foruden forannævnte sager, der foretoges på strækningen Espevær — Stavanger, afholdtes 2 arrestforretninger, ligesom 5 mulktforelæg indløb til indførelse i dommerprotokollen.

I lighed med de foregående år faldt der også i år en hel del arbejde med konferancer, bilæggelse af tvistigheder, veiledning m. v., og jeg tør udtale, at der i det hele ikke på mange år har foreligget så meget arbejde for fiskedommeren som i år, hvilket godtgjøres derved, at der i de 2 måneder, fiskedommeren fungerede, afholdtes ikke mindre end 32 retsmøder, domssessionerne incl.

Under henvisning forsåvidt til min beretning for 1899 vil jeg ikke undlade gjentagende at fremholde ønskeligheden af, at opsynet eller i ethvert fald fiskedommerens funktion ikke ophæves, førend hovedopgjøret har fundet sted. Mandstærkt som dette ønske næres af notebaserne, finder jeg det som min pligt at henlede opmærksomheden herpå. Kravet er ikke alene berettiget, men det står for mig som aldeles *nødvendigt* for det offentlige at imødekomme det, hvilket vil forstås, når man erindrer de, såvel juridiske som faktiske vanskeligheder, der kan opstå, når den enkelte notebas *ved*, at han ikke længer kan trækkes ind for den ekstraordinære dommer, men kun svarer for sit eget hjemthing».

For nordre distrikt var ingen speciel fiskedommer ansat.

For beredvillig assistance til enhver tid skyldes følgende herrer den forbindtligste tak: Konsul Puntervold af Egersund, lodsoldermand Monsen af Tauanger, marinemaler Haaland af Kvitingsø, fyrvogterne Storsteen (Røvær) og Sørensen (Utsire), konsul Wrangell af Haugesund, landhandlerne Lauritz Larssen af Espevær og R. Waage & Søn af Brandesund, samt for Sund—Lindås Karsten R. Møgster, Knut Hovden og lærer M. Rosnæs — og endelig i nordre distrikt grosserer Haave, lensmand Lind og dampskibsexpeditør Friis.

De gennem mig udredede, med opsynet forbundne udgifter androg til et samlet beløb af kr. 15 687,19; og gennem amtmandene udtællede antagelig godt og vel kr. 1 000,00, så hele opsynet i år vel kom på omtrent kr. 17 000,00, hvoraf de seks syvendele regnedes at vedkomme silde-, resten torskefisket.

For omhandlede vårfiskerier forestodes opsynet i henhold til loven om vårsildefisket af 24de september 1851 m. v. af undertegnede, der fremdeles havde det af Haugesunds hvalfangstselskab leiede fartøi til disposition, og af hvem i overensstemmelse med regeringens instruktion marineloitnant O. S. Giertsen og lodsoldermand Helmers antoges som opsynsbetjente i henholdsvis søndre og nordre vårsildedistrikt, — videre var ansat 3 assistenter i søndre og 3 i nordre distrikt — særlig af hensyn til torskefisket, men med forpligtelse til at bistå opsynschefen bedst muligt med sildefiskeopsynet også; foruden nævnte dampskib, som næsten udelukkende benyttedes i søndre distrikt, havde man leiet til brug i nordre distrikt et lidet dampfartøi og i søndre en liden skøite (opsynet er selv sågodtsom fuldstændig blottet for materiel nutildags), og bare for lånet af disse mere eller mindre uhensigtsmæssige fartøier måtte betales vel kr. 4 000,00 eller omtrent fjerdeparten af hele opsynets kostende. Som fiskeriinspektør i opsynstiden fungerede hr. M. Barclay. Hvad politivæsen angik, søgte man så meget som muligt at hindre lovovertrædelser; der forelagdes i søndre distrikt 5 mulkter til statskassen, hvorved der i denne indkom kr. 615,00 — kr. 600,00 for ulovligt notfiske, kr. 10,00 for rolighedsforstyrrelse og kr. 5,00 for utilbørlig slæbning af fiskeredskaber, — og under de mange forlig, som stiftedes, tilfaldt vedkommende fattiggasser tilsammen kr. 25,00. De sager, opsynet under sin virksomhed à la forligelseskommission mest havde befatning med, angik:

- Brud eller mangel på aftaler angående de enkelte fiskelag,
- Misligholdelse af aftaler mellem sælger og køber og mellem køber og tilvirker (især de kvindelige arbejdere — ganejenterne — er flinke til at fremholde sine anker),
- Mer eller mindre uvilkårlige kollisioner mellem ensartede eller forskjelligartede fiskelag — navnlig mellem garn- og notlag,
- Kollisioner i eller udenfor «autoriserede» farvande eller havne mellem dampere og fiskeredskaber,
- Kjøbefartøiers afreise fra fiskevær uden at have gjort op med alle vedkommende,

Trætter mellem seilere og kjøbmænd om kvaliteten og mængden af den mellem dem forhandlede sild, efterat de i gjensidig tillid havde undladt at besigtige og måle op ved overleveringen (enhver skjønner, at eftermåling er temmelig umulig, når sådan sildelast er kommet sammen med andre),

Gjensidige fornærmelser ombord på logisfartøier,

Mer eller mindre ubeføiede forsøg på andel i sildestæng,

Fordeling af landslot, hvor derom kunde opkonstrueres nogen tvivl,

Lotmænds klager over indgåelse af notsamlag, uden at de derom var adspurgte,

Notlags undladelse af at erlægge forfalden varskolot,

Sammenvasning af anker og kjettinger i de overfyldte havne,

Bergeløn i sjeldnere forekommende tilfælde og

Befragtede fartøiers misligholdelse af dem påhvilende forpligtelser.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

a. Havnevæsenet vedkommende.

I Akrehavn er tilbage nogle grunde, som man helst så ryddede helt afveien.

For Akrehavn og Kvalevåg tiltrænges brønde; under den sterke kulde ivinter måtte derboende lukke sine brønde for fremmede, som derfor led meget ondt.

De af det offentlige nylig byggede brønde på Utsire har flere gange været tørre og bør derfor formentlig forstørres.

Ønsket om de i «Arsberetning vedkommende Norges fiskerier for 1894» (se pag. 147) antydede foranstaltninger i Bremangerpollen gjentages stadig.

Såvel vedkommende lodser som fiskerne andrager herigjennem om, at det offentlige vil bygge *en rummelig havn for Ona* ved at lægge en molo fra Frisberget af således, at den går over kanten af Bukkeskindtaren og omtrent 40 favne videre ind i sydøstlig retning -- og en anden molo fra Launesholmen ad det andet molohoved til, så, at der bliver en passende åbning for ind- og udløb; af daværende havneingeniør G. Smith skal der i sin tid være gjort udkast og omkostningsoverslag betræffende en slig havn. I vinter var mange fiskere samlede derude — folk fra hele kysten mellem Stavanger og Tromsø, men kjøbefartøierne var trods uafadelige opfordringer ikke at formå til at gå derud, og på grund af den megen vindstille i den forholdsvis lange tid, fisket udenom Ona stod på, gik adskillige arbejdsdage og utvivlsomt mangfoldige sildelaster tabt, idet de fleste fiskere måtte ro den omkring 3 mil lange vei til Bjørnsund og navnlig Harøsund, hvor kjøbefartøierne lå; under vårtorskefisket skal det være ligedan, og man nævner eksempler på, at fartøier, som da kan have vovet sig derud, har måttet enten flygte eller kappe riggen. Opsidderne beretter, at Onabakken altid har været et yndet tilholdssted for silden, og jeg føler mig med dem ganske sikker på, at *Ona hører til de steder, som i første række bør komme i betragtning, når talen er om havne-*

anlæg langs vor kyst: de åbne både kunde man trække påland i tilfælde, men anderledes er det med dæksfarkoster, som nu mer og mer kommer ibrug.

b. Fyr-, merke- og ringevæsenet vedkommende.

1. Fyre.

2 nye fyr lamper ønskes anbragte vestenom Store-Sotra — én for farvandet omkring Algerøens nordvestpynt og én for farvandet langs Låköens sydside; ligeså en på Skarvøen eller deromkring — sydvestenom Blomvåg — og en på Langøen eller et andet punkt for indseiling til Nautnes. Alle disse lamper vilde blive en fortrinlig støtte for det på dagsordenen stående drivgarnfiske, for hvis skyld man hidtil har måttet greie sig med håndlygter her og der.

Etsteds på Joneholmerne i Hjeltefjorden — omtrent 1 mil nordenom Store-Sotras nordligste pynt — beder man om en fyr lampe; sildefartøiførerne, som har anmodet mig om at fremføre dette ønske, håber også, at Hindø-sundet i Askvold ved anbringelse af en eller etpar fyr lamper snart må blive mindre vanskeligt at færdes i end nu. Disse krav tillader jeg mig at anbefale til snarlig forføining.

2. Farvandsmerker og fortøiningsringe.

Ifald de forskjellige grunde i Åkrehavn ikke helt måtte kunne uskadeliggjøres, bedes de forsynte med stænger; derhos tiltrænges ringe omkring havnens indre del. Åkrehavn er — som jevnlig fremholdt — en særdeles god og sterkt søgt havn, som imidlertid ikke gjør den tilbørlige nytte, sålænge de påpegede mangler endnu eksisterer. — Og i Kvalevåg ved indløbet til Veavågen savnede man under det rige fiske deromkring ivinter vel så meget både merker og ringe. — Lige udenfor indre (byggede) havn på Sørvåg, Utsire, ønskes nogle ringe til.

Bremangerpollen: I Holleviken i Rydlandspollen, hvor der er havn for såvel fartøier som både, ønskes etpar fortøiningsringe; ligeledes beder man om fæstigheder for både ved Rydland og ved Eikesæt — samt om en stang på undervandsskjæret udenfor Sinnesæt ved bunden af Bremangerpollen.

For sildefisket nordenfor Stat er jeg pålagt at påpege nødvendigheden af ringe i Finnøsundet (omtrent 1 mil sydvestenom Ona) og omkring Harøsund ($\frac{1}{2}$ mil sydøstenom Bud); i denne ypperlige havn trænges også stænger på snaget fra Lamholmens vestside, hvorhos merke må opføres på Gravskjæret udenfor og på Nordre Røsholmfaldet indenfor Ona.

c. Lovene og opsynet med sammes overholdelse vedkommende.

Som gang på gang i årevis fremholdt, kræver man:

- 1) Bådmerker for såvel sildefiskere som torskefiskere,
- 2) Greiere landslotbestemmelser og
- 3) Sterkere opsyn.

Også ønskeligheden af tid for notlaget til ugeneret af garnmanden eller andre at trække sin over 150 favne fra bunden af vågen kastede not ind er tidligere fremholdt (se «Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier for 1895», pag. 113).

d. Diverse.

En flink fisker fra Nordre Bergenhus har fremholdt:

«Ålesunderne begår den store feil med kabelen, at de smekrer den for tidlig af, idet der f. eks. til 30 garn bruges 120 favne 4-tommers-manillakabel, 120 favne 3-tommers og for resten 2-tommers. Mellem fartøiet og første garn må være mindst 70 favne kabel; så er der 50 favne — til 4 garn — igjen af den 4-tommers-del, de næste 3 tommer tykke 120 favne kabel strækker til for 10 garn, og så er der endda 16 garn tilbage, som altså må nøie sig med 2-tommers-kabel, — men denne springer desværre altfor let, når det kommer til styrkeprøve. Skal kabelen være forsvarlig, så trænges der mindst 200 favne 4-tommers, 100 favne 3¹/₂-tommers, 100 favne 3-tommers og forresten 2-tommers manilla-toug; garntyngden reduceres nemlig ikke synderlig, før der bare er 7—8 garn igjen i sjøen, — med sliq kabel vilde garnene ikke så snart spoleres, og fisket kunde selvfølgelig drives længer.»

Den samme mand agter nu at forsøge med drivgarn efter silden udenfor strækningen Utvær—Kalvåg om høsten, — der er al grund til at tro, at der også således kan blive penge at tjene, siger han.

September 1900.

H. L. Buvig.

